

ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund
Finlands Svenska 4H

Förbundets 105:e verksamhetsår

Årsbok 2015

publikation nr 269

Förbundets 105:e verksamhetsår

INNEHÅLL	sid
GRUNDPRINCIPERNA I VERKSAMHETEN	3
Allmän översikt	4
FÖRBUNDSORGANISATIONEN	
Medlemmar	6
Organisationen	7
Förbundets representanter	9
Årsmötet	10
Styrelsen	12
Förlaget	14
VERKSAMHETEN	
Centralorganisationsfunktioner	15
Utvecklingsarbete	
Företagsekonomi	22
Energi	24
Trädgård	26
Projekt	27
Utbildning	30
Information och publikationer	34
Bokföringssällskapet	37
Övrigt	38
BOKSLUT	40
Revisionsberättelse	46
FINLANDS SVENSKA 4H	
Årsberättelse	47

Grundprinciperna i verksamheten

Mission

Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.

Vision

Vår vision är livskraftiga landsbygdsföretag i Svenskfinland och att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) skall fungera som centralenhet för den finlandssvenska landsbygdsrådgivningen.

Verksamhetsidé

Vår uppgift är att utveckla och samordna den finlandssvenska rådgivningen till landsbygdsföretagare och att erbjuda spetskunskap för våra kunder.

Verksamhetens värden

Vi är måna om det svenska språket och vi vill vara en oberoende, pålitlig och sakkunnig samarbetspart.

Strategiska mål

- att framställa informationsmaterial och hjälpmedel i rådgivningen som på bästa möjliga sätt bidrar till en positiv utveckling på landsbygden
- att erbjuda största möjliga sakkunskap inom de sektorer SLF arbetar
- att upprätthålla ett ändamålsenligt kontaktnät
- att skapa en stabil ekonomisk grund för utveckling av verksamheten och personalens kompetens

Allmän översikt

Förbundet är den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation. SLF:s uppgift är att utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete samt att utveckla landsbygden. SLF svarar även för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter.

Förbundet har fyra centrala verksamhetsområden: 1) centralorganisationsfunktioner, 2) utvecklingsarbete, 3) utbildning och 4) information och publikationer. Dessutom finns ungdomsverksamhet inom ramen för 4H.

Angående *centralorganisationsverksamheten* år 2015 kan nämnas att förbundet tillsammans med sällskapen utarbetade en ny gemensam strategi för åren 2016 – 2020. Det är en plattform som sällskapen kan använda som underlag när de gör upp sina egna lokalt förankrade strategier. Enligt strategiplanen är organisationens nya mission: *Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.*

I de strategiska valen framhålls speciellt: service på toppnivå, lyhördhet gällande kundens behov, personalens kompetens, samarbete och utnyttjandet av elektroniska (digitala) hjälpmedel. I strategin slås dessutom fast att sällskapen och förbundet tillsvidare fortsätter som självständiga organisationer.

År 2015 fördes i normal ordning förhandlingar med statsmakten om organisationens statsbidrag och resultatavtal. I förslaget till statsbudget för år 2016 hotades rådgivningens statsbidrag av en stor nedsättning. Riksdagen hjälpte upp situationen genom att beviljade ett rejält tillägg till det aktuella budgetmomentet.

På hösten inleddes en omstrukturering av samarbetet i ProAgria –gruppen. Samarbetet ska i högre grad fokuseras kring de branschvisa ledningsgrupperna. I det sammanhanget utarbetas nya strategiplaner för dem. Även ledningsgruppen för växtodlingstjänster, där SLF har en bärande roll, inledde detta arbete.

SLF:s *utvecklingsarbete* sker på tre plan: produkt-, företags- och landsbygdsutveckling.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i hög utsträckning inom ramen för ProAgria –samarbetet. Aktuellt år 2015 var att fortsättningsvis utveckla rådgivarnas odlingsplaneringshjälpmedel, speciellt gällde det programmet ekonomimodul. Förbundet deltog även i arbetet att utveckla bokföringsprogrammet WebWakka till en lättanvänd programhelhet.

En del av utvecklingsarbetet består av utvecklingsprojekt. Verksamheten inom det mångåriga och mest genomslagskraftiga projektet *Greppa marknaden* fortgick trots att ingen projektfinansiering fanns. Bl.a. ordnades välbesökta informationstillfällen om marknadsfrågor på *Fältdagen* på Västankvarn försöksgård. Projektet beviljades sedermera retroaktivt projektfinansiering.

Under året gjordes också upp projektplaner gällande vidareutveckling av den mobila anläggning som producerar (gen)gas av flis. Syftet med den är att man ska ersätta brännolja med inhemska bränslen vid t.ex. spannmålstorkning. Även inom trädgårdssektorn sonderades behov av och olika möjligheter att starta upp utvecklings- eller utbildningsprojekt med offentlig finansiering.

SLF:s utvecklingsarbete inbegriper även gårdsspecifika uppdrag. Uppdragen berör företagsledning och ekonomiska frågor, beskattning och energi. Nämnas kan att två av förbundets sakkunniga är auktoriserade rådgivare inom jordbruksrådgivningssystemet, Råd 2020. Kunskapsområdena är energi och ekologisk trädgårdsproduktion.

I *utbildningsverksamheten* har ett avtal om utbildning vid utbildningsprogrammet för naturbruk vid Yrkeshögskolan Novia stor betydelse. Utbildningen 2015 gällde främst ekonomiutbildning, även för vuxenstuderande som avlägger högre yrkeshögskoleexamen. Förbundet deltar också i fortutbildningen av jordbrukare vid olika tillfällen.

Inom *informations- och publikationsverksamheten* var *Lantbrukskalendern 2016* den största produkten. Rubriken för det årliga temaavsnittet var *Hantering av miljöfarliga ämnen på gården*. Den stora kalendernyheten för året var att de som skaffar kalendern får tillgång till applikationen (appen) *SLF Utsäde*. Med den kan man var som helst på mobiltelefonen lätt räkna ut den rätta utsädesmängden.

Under år 2015 utkom dessutom publikationen *Växtskydd för åkergrödor 2015* och studiematerial som används vid de grundkurser i ekologisk produktion som ordnas av sällskapen.

Av SLF:s övriga verksamhet kan nämnas att ledningen och administrationen av det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget, *Bokföringssällskapet i Finland Ab* sköts av förbundet. Ett allt större antal direkta bokföringsuppdrag utförs också. År 2015 ökade det administrativa arbetet eftersom man i slutet av år 2014 tog över verksamheten av en befintlig bokföringsbyrå i norra Österbotten.

SLF:s bokslut för år 2015 visar ett överskott på 9 800 euro, en rejäl förbättring från föregående år. Trots osäkerheten med projektfinansieringen visade intäktssidan ett litet uppsving och kostnaderna hölls på normal nivå. Personalkostnaderna var 314 000 och utgör således ca 70 % av kostnaderna.

Balansomslutningen var 191 412 euro. Det gängse värdet på SLF:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till ca 890 000 euro.

Finlands svenska 4H verksamhet beskrivs mera i detalj i ett särskilt avsnitt av årsboken.

Helsingfors i maj 2016

Kim Nordling
verkställande direktör

FÖRBUNDSORGANISATIONEN

Medlemmarna

1. Finska Hushållningssällskapet r.f.
2. Nylands Svenska Lantbrukssällskap r.f.
3. ProAgria Ålands Hushållningssällskap rf
4. Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f.
5. Agrologernas Förening r.f.
6. Arbetseffektivitetsföreningen r.f.
7. Axxell Överby
8. Faba Avel
9. Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f.
10. Finlands skogscentral, Kusten
11. Finlands Svenska Andelsförbund rf.
12. Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
13. Folksam Skadeförsäkring Ab
14. Föreningen för skogskultur r.f.
15. Landsbygdens Arbetsgivareförbund rf
16. Nylands Fiskarförbund r.f.
17. Nylands svenska producentförbund NSP r.f.
18. Nylands svenska trädgårdssällskap rf
19. Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio
20. Stiftelsen A.B. Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond
21. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
22. Svenska småbruk och egna hem Ab
23. Svenska Trädgårdsförbundet r.f.
24. Svenska Österbottens Hästavelsförbund
25. Södra Finlands Agronomförening
26. Södra Finlands Jordbrukarklubb
27. Södra skogsreviret r.f.
28. Veritas Pensionsförsäkring
29. Täckdikningsföreningen r.f.
30. Yrkeshögskolan Novia
31. Åbolands Fiskarförbund r.f.
32. Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
33. Ålands Centralandelslag, ÅCA
34. Ålands producentförbund r.f.
35. Österbottens svenska producentförbund r.f.

Organisationen

Styrelsen för SLF år 2015

Ordförande Mikael Söderholm, Kimito
Viceordf. Mats Källman, Pedersöre
Medlemmar Holger Falck, Sibbo
 Erik Oljemark, Borgå
 Susann Rabb, Korsholm
 Bo-Erik Sandell, Finström

Personliga suppleanter:

Jörgen Grandell, Åbo
Meira-Pia Lohiluoma, Vasa
Torolf Karlsson, Pargas
Henrik Lassas, Borgå
Henrik Pott, Nykarleby
Hans Knutsson, Jomala

Styrelsens arbetsutskott

Ordförande Mikael Söderholm
 Jörgen Grandell
 Hans Knutsson
 Henrik Lassas
 Meira-Pia Lohiluoma
 Kim Nordling

Personalen

Verkställande direktör	Kim Nordling, agronom (1991; 2003)
Kanslisekreterare	Mariella Hellberg, merkonom (2013)
Informatör	Eva Björkas, student (1999)
Utvecklingschefer	
Ekonomi:	Peter Österman, AFM (2002)
Energi:	Fredrik Ek, fil.mag. (2007)
Trädgård:	Susann Rännäri, Hort. YH (2014)

Revisor Henrik Fröjdman, CGR, Helsingfors

Verksamhetsgranskare

Mats Nurmio, Kimitoön

Suppleanter Tom Sandell, CGR, Helsingfors
 Mats Björklund, Pedersöre

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2015

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mats Nylund, Pedersöre	Sören Hällmark, Nykarleby
Viceordf.	Annika Björk, Borgå	Ingrid Träskman, Ingå
Medlemmar	Susann Rabb, Korsholm	Tom Cederström, Nykarleby
	Trygve Isaksson, Kimito	Annikka Selander, Salo
	Jaana Ojanen, Jomala	Ann-Kristin Håkans, Jomala

Kim Nordling, representant för SLF:s styrelse
Camilla Wahlsten, verksamhetsledare för FS4H

Styrelsens arbetsutskott

Mona Ahlsved
Katinka von Kraemer
Nora Palmujoki
Harriet Sundholm
Camilla Wahlsten

Finlands svenska 4H:s personal

Verksamhetsledare:	Camilla Wahlsten, pol.kand. (2010)
Kanslissekreterare:	Carola Käenmäki, HSO (1999)
Organisationssekreterare:	Petra Ingo, pol.kand. (2001)
Verksamhetsledare för svenska Österbottens 4H-distrikt:	Harriet Sundholm, pedagog (2009)

Nils Westermarcks minnesfond

Arbetsgrupp Henrik Andberg
Mikael Söderholm
Harri Westermarck
Kim Nordling, sekreterare

År 2015 beviljades tre stipendium ur minnesfonden åt:

Crista Hällfors, Lappträsk, Agroforst-fakulteten vid Helsingfors Universitet för pro gradu -avhandlingen *Är kons mjölkavkastning beroende av kalvens kön?*

Micaela Qvarnström, Ingå, Yrkeshögskolan Novia för examensarbetet *Odlingslotter i urban miljö.*

Sonja Träskman, Ingå, Agroforst-fakulteten vid Helsingfors Universitet för kandidatarbetet *Regional betydelse av småskalig slakteriverksamhet.*

Förbundets representanter

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mikael Söderholm:

- Delegat på ProAgrias allmänna möten
- Styrelsen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster

Bengt Sohlberg:

- Styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab

Kim Nordling :

- Delegationen för landsbygdsrådgivning
- Styrelsen och ledningsgruppen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster
- ProAgria-arbetsgrupp för utveckling av informationsförvaltning
- Styrelsen för rådgivningsbranschens arbetsgivarförening inom Finlands Näringsliv EK
- Styrelsen för Finlands svenska 4H
- Delegationen för arbetarskydd (social- och hälsovårdsministeriet)
- Arbetseffektivitetsföreningens delegation
- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö
- Styrelsen för Svenska studieförbundet
- Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp (suppleant)
- As Oy Aedificium Bostads Ab

Peter Österman:

- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN)
- Redaktionsrådet för Tieto tuottamaan
- Mariski-projektet (Luke), styrgrupp
- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö (suppleant)

Susann Rännäri:

- Växtskyddssällskapets trädgårdssektion r.f.
- Trädgårdsnytt redaktionsråd

Finlands svenska 4H

Camilla Wahlsten:

- Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp
- Förvaltningsrådet för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden

Harriet Sundholm:

- Styrgruppen för Matskolan - Ruokakoulu

Petra Ingo:

- Styrelsen för Nordisk samorganisation för ungdomsarbete
- Skogsrådet för Sydkusten

Årsmötet

Förbundets årsmöte hölls den 19 november 2015 på Finska Hushållningssällskapet i Åbo. I mötet deltog 21 röstberättigade representanter vilka representerade 6 medlemsorganisationer. Dessutom var personal från sällskapen, förbundet och Finlands svenska 4H närvarande.

När förbundets ordförande Mikael Söderholm öppnade mötet tog han i sina öppningsord fasta på organisationens nya strategiplan för åren 2016 – 2020 vilken utarbetades tillsammans med sällskapen under året. Till att börja med noterade han att det är viktigt att man funderar på strategierna så att man vet vart man är på väg och vad man ska göra för att också finnas med i fortsättningen. Han noterade också att strategiplanen inte kan vara statisk utan den ska kunna ändras vid behov.

Av innehållet i strategiplanen lyfte ordförande upp rådgivarnas kompetens och hur viktig den är bl.a. på grund av den allt ökande konkurrensen gällande information i det digitala flödet och ”gratis” rådgivning från branschens företag. Samarbete och kunskapsutbyte både internt i organisationen och med andra aktörer behövs för att motverka detta. Dessutom bör man hela tiden utveckla nya konkurrenskraftiga tjänster.

Mikael Söderholm konstaterade också att Svenskfinland geografiskt sett är ett utmanande område med tanke på djupare samarbete mellan de regionala organisationerna. Han påpekade dock att de nuvarande organisationerna är små med få anställda varvid personriskerna är stora eftersom backup ifall någonting händer inte finns på nära håll. Ordförande ansåg därför att det som står skrivet i föreliggande strategiplan, att organisationerna ska fortsätta som självständiga enheter, inte fungerar på längre sikt.

Det som behövs är att ytterligare fördjupa samarbetet inom organisationen. Bl.a. genom att göra upp klara spelregler för regionöverträdande samarbete och gemensam marknadsföring. Härvid kan det nya affärs- och kundhanteringssystemet som tas i bruk vara till hjälp. Ytterligare måste man bli effektivare i att utveckla och utnyttja nya moderna digitala hjälpmedel.

Utmaningen är att det hela tiden måste ske utveckling på alla fronter för att vi ska vara med i fortsättningen. Med dessa ord hälsade ordförande mötesdeltagarna välkomna och konstaterade att det är både nyttigt och trevligt att träffas.

Förbundets ordförande ledde de stadgeenliga förhandlingarna. Mötet godkände verksamhetsberättelsen och bokslutet för år 2014 samt beviljade styrelsen ansvarsfrihet. Likaså godkändes verksamhetsplanen, budgeten, medlemsavgifterna, arvoden och reseersättningar för år 2016. Årsmötet behandlade och godkände också 4H:s verksamhetsberättelse och bokslut för år 2014 samt verksamhetsplan och budget för år 2016.

Till medlemmar i förbundets styrelse för följande kalenderår valdes Holger Falck (suppleant Torolf Karlsson), Mats Källman, (Meira-Pia Lohiluoma), Erik Oljemark (Henrik Lassas), Susann Rabb, (Henrik Pott), Bo-Erik Sandell (Tina Bäckman-Hägglund) och Mikael Söderholm (Jörgen Grandell).

Till revisor valdes Henrik Fröjdman (CGR) och till revisorssuppleant Tom Sandell (CGR). Mats Nurmio valdes till verksamhetsgranskare och till hans suppleant valdes Mats Björklund.

Till medlemmar i 4H:s styrelse valdes Annika Björk (suppleant Ingrid Träskman), Trygve Isaksson (Annikka Selander), Mats Nylund (Sören Hällmark), Jaana Ojanen (Ann-Christin Håkans) och Susann Rabb (Tom Cederström).

Efter årsmötet höll den nya SLF-styrelsen sitt konstituerande möte, varvid Mikael Söderholm enhälligt valdes till förbundets ordförande för år 2016. Till viceordförande valdes Mats Källman.

När representanter från hela Svenskfinland samlas för årsmöte är det brukligt att även ordna en del annat program som kulturellt eller fackligt belyser den region där man samlas.

Den här gången inleddes årsmötesprogrammet med att Finska Hushållningssällskapets direktör Jörgen Grandell, som också till stora delar hade gjort upp årsmötesprogrammet, hälsade deltagarna välkomna till Åboland. Därefter stod klusterutvecklaren för naturbruksutbildningarna Niklas Andersson vid Yrkes- högskolan Novia i tur. Han berättade om naturbruksutbildningens nuläge och framtidsutsikter. Speciell fokus lade han vid utvecklingen av ny läroplan och de åtgärder som har vidtagits för att rekrytera flera elever till naturbruksutbildningen. Årsmötesdagen avslutades i traditionell stil med gemensam middag på restaurang Samppalinna invid den upplysta strandpromenaden vid Aura å.

Dagen efter årsmötet, den 20 november, fick årsmötesdeltagarna bekanta sig med några av aktörerna vid Auriga Business Center i närheten av Åbo hamn. Ett gemensamt tema för dessa aktörer är sjöfart. Först i turen stod en presentation av Åbo hamn och därefter information om sjöfartutbildningen Aboa Mare inom ramen för Yrkes- högskolan Novia och Axxell. Den praktiska demonstrationen av stora fartygs kommandobryggor i form av simulatorer imponerade stort. De allra mest känsliga fick rentav en släng av lindrig sjösjuka! Slutligen fick årsmötesdeltagarna ännu bekanta sig Västra Finlands sjöbevakningssektion som övervakar sjöfarten på hela västra Finlands havsområde. Allmänt kan konstateras att bevakningen är ytterst noggrann.

Styrelsen

Styrelsemöten 2015

	12.3	10.6 e-post- möte	31.8 e-post- möte	14.10
<u>Ordinarie medlemmar</u>				
Mikael Söderholm, ordförande	x	x	x	x
Mats Källman, viceordförande	x	x	x	x
Holger Falck	x	x	x	x
Erik Oljemark	x	x	x	-
Susann Rabb	-	x	x	x
Bo-Erik Sandell	x	x	x	x
<u>Suppleanter</u>				
Jörgen Grandell, FHS	x	-	-	x
Hans Knutsson, ÅHHS	x	-	-	-
Henrik Lassas, NSL	x	-	-	x
Meira-Pia Lohiluoma, ÖSL	x	-	-	x
Torolf Karlsson	-	-	-	-
Henrik Pott	x	-	-	-

Suppleanterna kallas till styrelsemöte endast om en ordinarie medlem är förhindrad att delta. Sällskapens direktörer kallas dock till varje möte.

Den 19 november 2015 hölls dessutom den nya styrelsens (2016) konstituerande möte. Närvarande var Torolf Karlsson, Mats Källman, Erik Oljemark, Susann Rabb, Bo-Erik Sandell och Mikael Söderholm. Vid mötet valdes Mikael Söderholm till ny ordförande för förbundet. Mats Källman valdes till viceordförande.

Vid styrelsemötena har bl.a. följande frågor (i kronologisk ordning) behandlats:

- SLF:s och 4H:s bokslut och verksamhetsberättelser för år 2014
- förbundets ekonomi 2015
- uppgörandet av strategiplan för organisationen
- personalärenden
- Nils Westermarcks minnesfond
- samarbetsprojekt med Svenska Trädgårdsförbundet
- lönejusteringar
- ansökan om förtjänsttecken
- årsmötet 2015
- ansökan om projektfinansiering (Greppa marknaden)
- ansökan om projektfinansiering (Ersätt olja med förgasat trä)
- årsbok 2014
- förbundets mellanbokslut och resultatprognos
- statsbidraget för år 2016
- SLF:s och 4H:s verksamhetsplaner och budgeter för år 2016
- organisationens strategiplan 2016 – 2020
- förbundets trädgårdsprojekt
- rådgivardagar 2016

- val av valutskott
- val av SLF:s representanter i olika organ
- Lantbruksskalender 2016
- inbjudan till Hushållningssällskapens konferens 2016 i Uppsala
- val av ordförande och viceordförande för år 2016
- beviljande av lån åt Bokföringssällskapet
- suppleanternas närvaro vid styrelsemötena

Styrelsens arbetsutskott

Arbetsutskottet sammanträdde tre gånger. På mötet den 20 februari 2015 behandlades det praktiska förfarandet vid uppgörandet av strategiplan för organisationen, införskaffandet av nytt kundhanterings- och affärssystem, behovet av svenskt rådgivnings- och informationsmaterial och förbundets ekonomiska resultat 2014. Dessutom konstaterades att sällskapen och förbundet har fått en inbjudan till den s.k. HIR-konferensen i Linköping i Sverige. Sällskapens växtodlingsansvariga rådgivare deltar.

Den 4 – 5 juni 2015 samlades arbetsutskottet på Westerby gård i Ingå för att göra upp ett utkast till strategiplan för organisationen. På det mötet beslöt arbetsutskottet dessutom att i samarbete med finska ProAgria skaffa ett nytt kundhanterings- och affärssystem (CRM Service). Målet är att programmet ska tas i bruk vid årsskiftet 2015/2016.

På arbetsutskottets möte den 25 september 2015 behandlades förbundets trädgårdsprojekt, färdigställdes organisationens strategiplan 2016 – 2020 utgående från respons från sällskapen, förbundets verksamhet och ekonomi 2016, förbundets årsmöte i Åbo och Rådgivardagar 2016. Dessutom kom man överens om gemensamma åtgärder, bl.a. utbildning, beträffande det nya kundhanterings- och affärssystemet, som kommer att börja kallas Mylly.

Förlaget

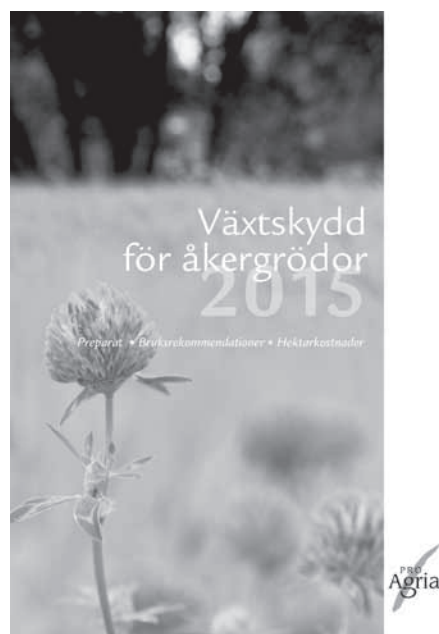
Under år 2015 har följande tryckalster framställts:

Publikationer nr 268 Årsbok 2014
 nr 269 Lantbruksskalender 2016

Forskning för framåt

nr 35 Ny teknologi i lantbruket

Småskrifter Växtskydd för åkergrödor 2015

www.slf.fi > Publikationer

VERKSAMHETEN

Enligt SLF:s verksamhetsstrategi jobbar man med fyra centrala verksamhetsområden:

- centralorganisationsfunktioner
- utvecklingsarbete
- utbildning
- information och publikationer

Dessutom finns ungdomsverksamheten inom ramen för Finlands svenska 4H. Den verksamheten beskrivs i ett separat avsnitt i årsboken.

Verksamheten beskrivs i årsboken enligt denna gruppering. Uppdelningen är emellertid inte entydig. Framför allt kan man notera att många av arbetsuppgifterna i kategorin utvecklingsarbete och en del av uppgifterna i kategorierna utbildning samt information och publikationer lika väl skulle kunna räknas till det som kallas centralorganisationsfunktioner.

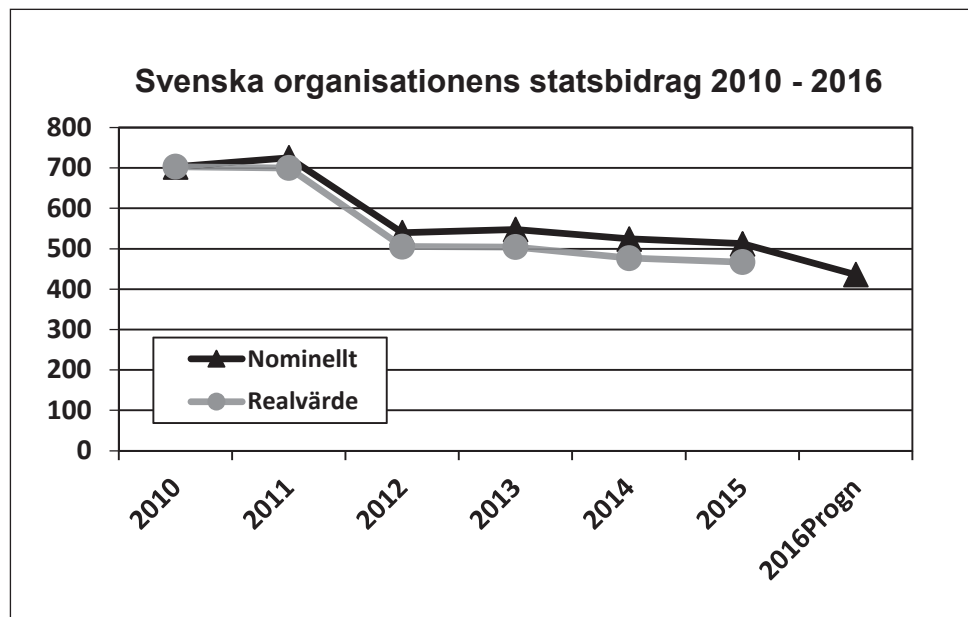
Till centralorganisationsfunktionerna räknas här sådana arbetsuppgifter som gäller hela organisationen och vid vilka övriga aktörer, t.ex. statsmakten eller andra parter, fäster en stor uppmärksamhet. Uppdragen i kategorin utvecklingsarbete är mera interna inom organisationen, riktar sig till kunder i form av sällskapen, jordbrukarna eller landsbygdsföretagen eller berör en enskild rådgivningssektor.

Centralorganisationsfunktioner

Som den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation är förbundets uppgift allmänt taget att stöda, utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete. SLF svarar t.ex. för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter. Förbundets förtroendemän och anställda representerar också den svenska organisationen i många arbetsgrupper, förvaltningsråd, delegationer och styrelser. För att ytterligare effektivisera nätverksarbetet upprätthåller förbundet även kontakter till samarbetsparter i de övriga nordiska länderna. SLF ger också utlåtanden i ärenden som har betydelse för organisationen i synnerhet men också för lantbruket generellt.

Statsmakten

Relationen till statsmakten, för det mesta genom jord- och skogsbruksministeriet, handlar mycket om att bevaka organisationens statsbidrag samt att utveckla rådgivningens uppbyggnad. Statsanslaget, som år 2015 var ca 15 % av hela organisationens intäkter från den egentliga verksamheten, tilldelas via statsbudgeten och prövas följaktligen varje år.

Organisationens statsbidrag har reellt sett halverats under 2010-talet

Statsbidraget beviljas till riksomfattande organisationer och ska garantera ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt. Tyngdpunktsområden för användandet av statsbidraget var:

- lönsamma landsbygdsföretag med god konkurrensförmåga
- förbättrad miljö och energieffektivitet
- livsmedelspolitik inkl. eko- och närmät.

Dessa styr den statsfinansierade delen av verksamheten.

De senaste åren har statsmakten velat sänka organisationens statsbidrag vilket förefaller omotiverat i en situation när rådgivning på gårdarna behövs mera än förut som en följd av den utmanande situationen beträffande lönsamheten, utmaningar att hela tiden utveckla och effektivisera verksamheten, ibruktage av nya stödsystem samt på grund av hela tiden ökande byråkrati. Riksdagen har ofta haft förståelse för situationen och har i allmänhet via budgetmotioner beviljat tilläggsanslag.

SLF försöker tillsammans med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto verka för att statsbidraget skall bibehållas. För år 2015 föreslog regeringen igen en nedskärning av statsbidraget med nästan 13 %. Den här gången korrigerade riksdagen budgeten så att nedsättningen blev ca 7 %. Situationen förbättrades ytterligare ännu av att det fanns från tidigare år outnyttjade budgetmedel som kunde användas 2015. Den slutliga nedsättningsprocenten blev således knappt 3 %.

Nedskärningen av statsbidraget blev alltså absolut taget inte så stor men var inte önskvärd med tanke på att riktningen hela tiden är nedåtgående med stora nedsättningar 2012 (- 28 %) och 2013 (- 6,5 %) i "ryggsäcken". Situationen förbättrades inte heller av att medel för utvecklingsprojekt inte beviljades under året pga. byte av EU:s programperiod och problem med det IT-system som skulle användas för ansökan av projektmedel. För att kompensera dessa intäktsbortfall

har den övergripande strategin, såväl på sällskapen som i förbundet, varit att öka andelen övriga intäkter, främst förrätningsintäkterna. För förbundets del lyckades det rätt bra år 2015.

Budgetbehandlingen av statsbidraget för år 2016 följde gammalt mönster. Statsrådet ville igen sänka statsbidraget, den här gången kraftigt med drygt 30 %. Riksdagen lade för sin del till en rejäl summa så att nedsättningen reducerades till drygt 11 %. Helt optimalt blev dock inte utfallet eftersom dessa tilläggspengar öronmärks till vissa specifika tjänster, vilket i praktiken innebär ökad administration för en kontinuerligt minskande inkomstsumma.

Användningen av statsbidraget styrs av ett resultatavtal som görs upp mellan centralorganisationerna SLF och ProAgria Keskusten Liitto samt jord- och skogsbruksministeriet. Fördelningen av statsbidraget på de enskilda sällskapen görs på förbundet och godkänns av ministeriet. All rapportering från sällskapen till ministeriet sköts och sammanställs av SLF. Förhandlingar om dessa frågor sker i regelbundet återkommande utvecklingssamtal med ministeriet och i delegationen för landsbygdsrådgivningen i vilka förbundet representerar organisationen. I praktiken är det förbundets direktör och utvecklingschefen för trädgårdsproduktion som sköter förhandlingarna och rapporteringen.

Förhandlingarna om resultatavtalet för år 2016 förlöpte i normal ordning med utgångspunkt i det långsiktiga avtal för perioden 2015 – 2019 som gjordes upp föregående höst. Det nya avtalet avviker inte alltför mycket från föregående. Den största förändringen är kanske att gränsdragningen mellan den konventionella statsstödda rådgivningen och rådgivning enligt nya jordbruksrådgivningssystemet (Råd 2020) markerades tydligare.

Övriga större diskussionsämnen under förhandlingarna var planen på att även börja stöda ekonomitjänster via Råd 2020 –systemet och frågan om hur det tilläggsanslag som riksdagen beviljade till statsbidragsbudgetmomentet för år 2016 ska få användas. Det förstnämnda blir i praktiken aktuellt först 2017 och gällande tilläggsanslagen beslöts våren 2016 att de ska användas till särskilda tjänster som tryggar och förbättrar lönsamheten och likviditeten på gårdarna. Det är t.ex. utvecklingssamtal, resultatanalys, likviditetsbudget inkl. uppföljning och produktionskostnadsberäkning inom växtodlingen.

Rådgivningens innehåll

Under år 2015 utarbetade förbundet i samarbete med alla sällskap en ny gemensam strategi för åren 2016 – 2020. Det är en plattform som sällskapen kan använda som underlag när de funderar på sina egna lokalt förankrade strategier. Enligt strategiplanen är organisationens nya mission: *Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.*

Strategiska val gjordes med hänsyn till kunder, personal, ekonomi och organisationsstruktur, samarbete, marknadsföring samt teknik. Beträffande kunderna slår man fast att man ska vara lyhörd gällande kundens behov och erbjuda service på toppnivå. Dessutom konstateras bl.a. att rådgivning på gården hela tidens står till förfogande men en allt större del kommer att skötas från fasta betjäningstillfällen

eller med hjälp av elektroniska (distans)tjänster. Personalen är organisationens viktigaste resurs och dess kompetens av avgörande betydelse. Kompetensen upprätthålls och förbättras bl.a. genom att kunskapsutbyte sker via sektorvisa regelbundna sammankomster (t.ex. nätmöten) och att systemen som garanterar att kunnande kan överföras från en person till en annan bör förbättras.

Beträffande ekonomin och organisationsstrukturen konstateras att sällskapen och förbundet tillsvidare fortsätter som självständiga organisationer. Samarbetet såväl internt inom organisationen som med andra aktörer ska intensifieras. Försäljningsvolymerna bör trappas upp, potentiella nya kunder finns, maximala marknadsandelar har ännu inte uppnåtts. Bl.a. kan Bokföringssällskapets verksamhet stärkas.

Mobilapplikation för beräkning av rätt utsädesmängd.

Snabbt ibruktagande av ny elektronisk teknik i rådgivningsarbetet är viktigt. Man ska utnyttja ny teknik som minskar behovet av att rådgivaren är fysiskt närvarande på gården. Det är t.ex. fråga om webbaserade lösningar (samma tillämpning i jordbrukarens och rådgivarens datorer), modern mobilteknologi (bl.a. bilder, appar) och kundmöten över nätet (WebEx). Marknadsföring kan också långt skötas med dessa hjälpmedel. Beträffande marknadsföring ställer man i strategiplanen dessutom stora förhoppningar på det nya kundhanteringsprogram som togs i bruk i början av år 2016.

En annan stor discussionsfråga under året var den nya jordbruksrådgivningen enligt det nya landsbygdsprogrammet, den s.k. Råd 2020 –rådgivningen. Den rådgivningen omspänner olika miljöfrågor, produktionsdjurens välbefinnande, växtskydd, energi och ekologisk produktion. Bl.a. de statsunderstödda energiplanerna utförs numera via Råd 2020 –systemet. För Råd 2020 –rådgivningen betalar jordbrukaren i praktiken endast mervärdesskatten. De personer som erbjuder Råd 2020 –rådgivning ska vara godkända enligt vissa kriterier av landsbygdsverket Mavi. Nämnas kan att rådgivningsorganisationen inte fick vara med och bygga upp jordbruksrådgivningssystemet. Det gjordes ensidigt av tjänstemän på jord- och skogsbruksministeriet och landsbygdsverket Mavi.

Under vintern anmälde sig en stor del av rådgivarna via den offentliga upphandlingen och genomgick erforderlig tentamen för att bli godkända som auktoriserade Råd 2020 –rådgivare. Helt problemfritt gick det inte på grund av att ansökningsförfarandet var rätt byråkratiskt, bl.a. uppenbara misstag i anbudsblanketterna visade sig vara omöjliga att korrigera. På förbundet auktoriserades två Råd 2020 –rådgivare. Det är energirådgivaren samt trädgårdsutvecklingschefen gällande kompetensområdet ekologisk trädgårdsproduktion.

Råd 2020 –rådgivningen startade i mars 2015. Ganska arbetsdrygt visade det sig vara på grund av problem med myndigheternas elektroniska IT-system, Hyrrä, och det att rådgivarna är tvungna att anmäla och söka om utbetalning för varje enskilda uppdrag skilt för sig trots att de berör samma gård.

Det med sällskapen gemensamt ägda bolaget Bokföringssällskapet har engagerat förbundet mera än vanligt. Orsaken till det är att verksamheten i en befintlig bokföringsbyrå i norra Österbotten övergick i sällskapets regi i slutet av år 2014. I och med det mer än fördubblades Bokföringssällskapets kundantal och bolaget

R Å D 2 0 2 0 GARANTI! OPTIMERING! NÄTVERK!

Råd 2020 -rådgivningen startade i mars 2015.

fick sina första tre anställda personer. Praktiskt taget allt arbete med att leda verksamheten och implementeringen av de anställda sköttes av förbundet.

På det nationella planet inom ProAgria –gruppen jobbade man utgående från särskilda ledningsgrupper för husdjurs-, växtodlings- och företagsfrågor. Ledningsgruppernas uppgift är att lyfta fram frågor som bör utvecklas inom respektive delområde av rådgivningen, organisera utvecklingsprojekt kring de valda frågorna och försöka hitta resurser till dessa projekt. Tanken med dessa ledningsgrupper är att jämbördigt kunna utveckla ProAgrias verksamhet inom dessa tre elementära rådgivningsområden.

Målet är att ytterligare stärka dessa branschspecifika ledningsgrupper. Därför inledde man på hösten en omstrukturering av ledningen i ProAgria –gruppen. Samarbetet ska i ytterligare högre grad fokuseras kring de branschvisa ledningsgrupperna. I det sammanhanget utarbetas nya strategiplaner för dem.

Även ledningsgruppen för växtodlingstjänster, där svenska rådgivningen har en bärande roll, inledde detta strategiarbete. Ledningsgruppen eftersträvar mera interaktivitet mellan olika parter som agerar i rådgivningsfrågor inom växtodlingssektorn. Ledningsgruppen beslöt därför att diskutera samarbetsfrågor med de olika aktörerna var för sig. Ett par sådant tillfällen ordnades sedan under 2015.

Under hela året fick ledningsgruppen tillsammans med Lantbrukets Datacentral dessutom arbeta intensivt med att leda och följa upp utvecklingsarbetet för det mest centrala hjälpmedlet i växtodlingsrådgivningen, WebWisu. Den gamla PC-baserade Wisu-versionen uppdaterades inte längre för det nya miljöersättnings-systemet (2015). Före det måste den nya webbversionen fungera smärtfritt. Särskilt viktigt var det att implementera de nya stöd villkoren, speciellt miljöersättnings-systemet i programmet.

Under året följde ledningsgruppen dessutom upp ett utvecklingsprojekt kring specialtillämpningen WisuPrognos som med hjälp av prognosmodeller skiftesvis meddelar om förhöjda risker för angrepp av vissa växtsjukdomar. Projektet fick finansiering och arbetet startade i början av år 2014.

Förbundet sitter också som representant för den svenska organisationen med i en arbetsgrupp för utveckling av informationsförvaltningen i ProAgria. Gruppen tar ställning till alla IT-frågor i organisationen.

Under året gjordes beslutet att den svenska organisationen i samarbete med finska rådgivningsorganisationen ska skaffa ett nytt gemensamt kundhanterings (CRM)- och affärssystem. Den uppställda tidtabellen var ambitiös. Systemet skulle tas i bruk vid årsskiftet 2015/2016. Den här gången lyckades man uppfylla målsättningen. Från och med år 2016 jobbar man med ett gemensamt kundregister med möjligheter att göra kundanteckningar. Personalens tidsuppföljning och reseräkningar sköts också via det nya programmet som kallas Mylly.

Samarbete med andra aktörer

Förbundet representerar organisationen i många styrelser, förvaltningsorgan, arbetsgrupper o.dyl. Här kan speciellt nämnas ledningen av ProAgria –samarbetet (allmänna mötet, styrelsen, ledningsgruppen), förvaltningsrådet och styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab, Arbetseffektivitetsföreningens delegation, Svenska Studieförbundet m.m. En komplett förteckning över förbundets representanter i olika organ finns på ett annat ställe i denna årsbok.

Kim Nordling presenterade förbundets publikationer på SLC-kongressen i Nådendal.

Samarbetet inom ProAgria –gruppen har blivit bättre och nått en ny, mera praktisk nivå. Speciellt bör lagarbetet med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto framhållas.

Även samarbetet med producentorganisationen, i synnerhet Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, bör nämnas särskilt. Det gäller framför allt gemensamma projekt men också i övrigt bistår organisationernas sakkunniga varandra, föreläser på varandras tillställningar, skriver i varandras publikationer och generellt bevakar varandras intressen.

Beträffande de internationella kontakterna kan noteras kontinuerliga kontakter med Hushållningssällskapens Förbund i Sverige. Sällskapen har dessutom regelbundet kontakt med hushållningssällskapen i Sverige. Som en följd av överenskommelser på Rådgivardagarna 2014 deltog en växtodlingsrådgivare från varje sällskap i den s.k. HIR-(växtodlings)konferensen som ordnades i Linköping i oktober 2015.

Utlåtanden

Bland uppdrag som kan kategoriseras som centralorganisationsfunktioner hör ytterligare att ge utlåtande om frågor som har betydelse för organisationen och jordbruket i Svenskfinland. Årligen kommer det dussintalet begäran om utlåtanden, främst från jord- och skogsbruksministeriet. Tyvärr har förbundet endast resurser att besvara en del av dem. Under år 2015 gavs utlåtanden om utkastet till statsrådets förordning om kommissionen för informationssystem för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter. Det gäller den utvecklingsgrupp som bl.a. gör upp urvalsplanen rörande lönsamhetsbokföringsgårdarna. Vid årsskiftet 2015/2016 var det dessutom aktuellt med ett utlåtande om utkast till statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster.

Utvecklingsarbete

SLF:s utvecklingsarbete sker på tre plan: *produktutveckling, företagsutveckling och landsbygdsutveckling*. Förbundets utvecklingschefer har också kontinuerligt direkt kontakt till rådgivarna i sällskapen och bistår och handleder dem.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i stor utsträckning i samarbete med den finska organisationen inom ramen för ProAgria –samarbetet. En del av utvecklingsarbetet gällande företags- och landsbygdsutveckling sker i form av projekt med extern finansiering. Förbundets insatser i utvecklingsarbetet fokuserar kring de sektorer inom vilka förbundet har sakkunskap: företagsekonomi, energi och trädgårdsproduktion. Frågor i anslutning till bl.a. växtodling, husdjursproduktion och ekologisk produktion sköts i samarbete med sällskapen.

Företagsekonomi

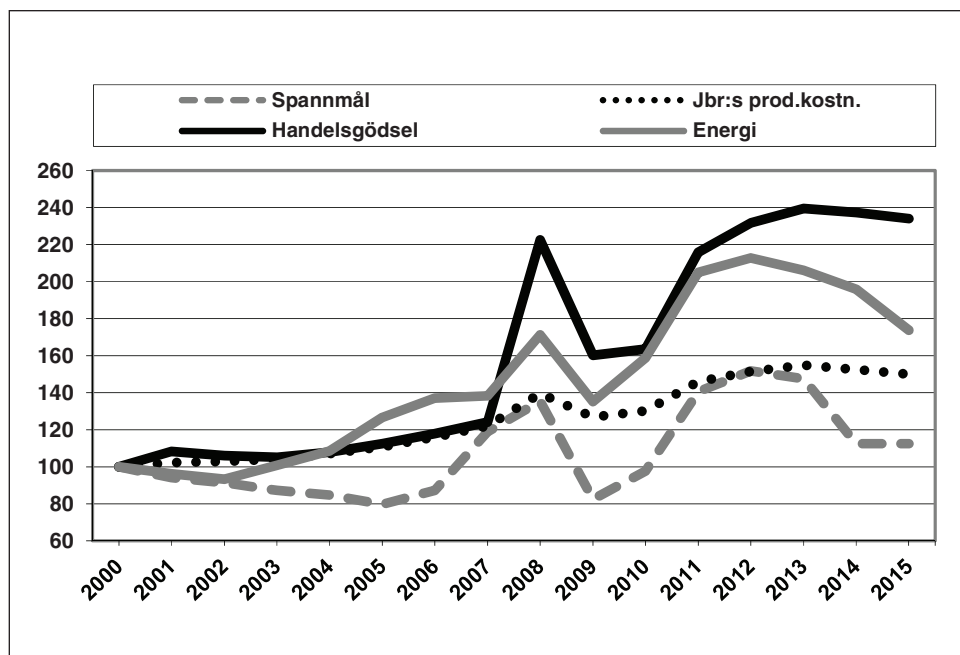
Förbundets arbete med att utveckla ekonomirådgivningen samt hjälpmedel och material för verksamheten sköts av utvecklingschefen för ekonomi och delvis av direktören. Arbetet sker i hög utsträckning i samarbete med den finska organisationen.

I samarbete med ProAgria arbetar ekonomiutvecklingschefen med utveckling av hjälpmedel som används för företagsstyrning i företagen på landsbygden. Utvecklingen av tjänsterna är kontinuerlig. Under de senaste åren har mycket kretsat kring internetbaserade adb-tjänster och program som t.ex. WebWakka. Under år 2015 fortsatte projektet med att utveckla ett nationellt, enhetligt koncept för bokföringsbyråverksamhet med speciell fokus på elektroniska tjänster.

Förbundet jobbar också med organisationens adb-program genom att delta i den generella utvecklingen av programmen, att upprätthålla de svenskspråkiga programmen och genom att ge handledning i ADB-frågor. Detta gäller speciellt Likwi- och Wakka-programmen. Under 2015 fortsatte utvecklingen av WebWakka och utvecklingschefen deltog i en av ProAgria tillsatt utvecklingsgrupp, som hade som uppgift att utvärdera och utveckla programmet. I Likwi-programmet skedde inga större förändringar. Under året deltog utvecklingschefen också i att utveckla och testa det nya kundhanterings(CRM)- och affärssystemet.

Rådgivningen i anslutning till investeringar och generationsväxlingsfrågor på landsbygdsföretag är ett fortgående utvecklingsområde där utvecklingschefen jobbar i samarbete med de lokala rådgivarna och andra aktörer. Ett hjälpmedel som görs för kunderna är broschyren *Jordbrukets generationsväxling - välj rätt alternativ för din gård*.

Bolagisering av lantbruk har blivit allt vanligare inom jordbruksnäringen. Företagsskattereformen som trädde i kraft år 2014 ökade ytterligare intresset. Detta har tydligt även märkts genom att antalet kontakttagningar från jordbrukare som funderar på aktiebolag har ökat och har också genererat en del fakturerbara kunduppdrag. Regeringsprogrammet innehåller löfte om att överlåtelseskatten på fastigheter kommer att slopas vid bolagisering av jordbruk. Detta kommer ytterligare att öka på intresset och behovet av bolagiseringsrådgivning. Telefon-

Efter mitten av 2000-talet har priserna stigit och fluktuerat markant.

rådgivningen kring dessa frågor är rätt omfattande. Generellt kan man dock konstatera att det ur kundens synvinkel ofta finns någon sådan nackdel med aktiebolagsformen som är så väsentlig att en bolagisering inte lönar sig att förverkliga.

Att följa med marknaden och försöka lära sig hur den fungerar har blivit allt viktigare för jordbrukaren. Utvecklingschefen jobbade mycket med frågor kring marknaderna under året. I huvudsak skötte arbetet inom ramen för ett nytt projekt, *Greppa marknaden - marknadskunskap, samarbete och nytänkande för en lönsam växtodling* som officiellt inleddes i medlet av året. Projektet pågår till slutet av 2017.

Målet med projektet är att jordbrukarna ska lära sig att följa med marknaden och använda de nya marknads- och försäljningsinstrument som numera finns att tillgå samt att göra upp försäljningsstrategier för den egna gården. Som en följd av de stora prisvariationerna på såväl spannmål som handelsgödsel har projektet fått speciellt positiv respons bland deltagarna. Projektet beskrivs mera i detalj på ett annat ställe i årsboken.

SLF följer kontinuerligt upp jordbrukets lönsamhet i olika sektorer. Årligen uppdateras de vanligaste djurslagens och växternas täckningsbidrags- och produktionskostnads kalkyler vilka publiceras i lantbruksskalendern.

Den officiella lönsamhetsbokföringen skall följa EU:s motsvarande system (FADN, Farm accountancy data network). För att övervaka detta finns en kommission (nationella kommissionen för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter), i vilken SLF:s utvecklingschef är medlem. Kommissionen har bl.a. som uppgift att fastställa kriterierna för valet av gårdar till bokförings-systemet samt att följa med bokföringsverksamheten och göra förbättringsförslag. Rådgivningen spelar en stor roll i bokföringsverksamheten eftersom bokföringsuppgifterna avhämtas från gårdarna och matas in i Naturresursinstitutets (Luke) system av lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivare.

Av ekonomisektorns utvecklingsarbete kan ytterligare nämnas direkta utvecklingsuppdrag för enskilda gårdar. Många utredningar har gällt bolagisering av någon del av verksamheten på landsbygdsföretagen.

Utveckling av bokförings- och deklarationstjänster har också tagit mycket tid i anspråk. Det har skett inom ramen för bokföringsbolaget Bokföringssällskapet. Året var speciellt intressant på denna front eftersom man utvidgade verksamheten i Österbotten genom att överta verksamheten i en befintlig bokföringsbyrå. Förbundets utvecklingschef för ekonomi är verkställande direktör för bolaget.

Energi

Energirådgivningen omfattar tre uppgiftsområden:

- att göra upp gårds- och företagsspecifika energiplaner
- utvecklingsarbete, bl.a. att utveckla rådgivningshjälpmedel och medverka till introducerandet av nya energilösningar ute på gårdarna
- att erbjuda information och utbildning inom energisektorn.

Uppgörandet av individuella energiplaner för intresserade gårdar och övriga företag fortsatte. Lantbrukets energiprogram avslutades under slutet av 2014 och istället kom det nya jordbruksrådgivningssystemet Råd 2020 igång under början av 2015. Inom ramen för det utförs numera gårdsspecifika energiplaner och öv-

Fredrik Ek förevisar för hur rent gengasen brinner på Västankvarn Fältdag 9.7.2015.

rig energirådgivning. Odlarnas medvetenhet om möjligheterna att få tillgång till energirådgivning inom Råd 2020 -systemet ökade sakta under året.

För att få utföra energirådgivning enligt Råd 2020 -systemet bör rådgivaren vara godkänd av Landsbygdsverket Mavi. Förbundets energirådgivare är auktoriserad Råd 2020 - energirådgivare med hela Svenskfinland som verksamhetsområde.

Inom energisektorn finns ett kontinuerligt samarbete med främst finskspråkiga energirådgivare kring kunduppgifterna, utvecklandet av energirådgivningens arbetsmetoder och handledning av rådgivare. Under året överlämnades några mer krävande kunduppgifter från finskspråkiga sällskap till SLF:s energirådgivare.

Under år 2015 har SLF:s eget räkneverktyg vidareutvecklats enligt behov. Räkneverktyget är i sin helhet tvåspråkigt och kan användas för en mångfald av olika energirelaterade beräkningar. Delar av räkneverktyget används av flera rådgivare inom den finskspråkiga organisationen.

Under flera år har en målsättning varit att ta fram en ny teknisk lösning som möjliggör ersättande av brännolja med förgasat trä vid bland annat spannmålstorkning. Under 2015 gjordes en projektansökan till Nylands NTM-central gällande vidareutvecklande av den prototyp som utvecklades och byggdes under 2014 som ett samarbete mellan SLF, Naturresursinstitutet (Luke) samt Fiskarsin Voima. Arbetet med att föra tekniken vidare mot kommersialisering påbörjades under slutet av året i och med att det framkommit att projektet skulle få finansiering. Bl.a. som en följd av tekniska problem med myndigheternas IT-system för ansökan om och beslut av projektfinansiering, det s.k. Hyrrä-systemet, har ett officiellt finansieringsbeslut ännu inte kommit på posten när årsbokstexten skrivs. Under Fälddagen 2015 på Västankvarn var prototypanläggningen med på SLF:s avdelning och väckte betydande intresse.

Under 2015 deltog energirådgivaren som underleverantör i ett av Naturresursinstitutet (Luke) drivet forskningsprojekt som strävar till att tillverka metangas utgående från koldioxid, vätgas och förgasat trä via en ny biologisk process. Man fick processen att fungera i liten skala och under 2016 fortsätter samarbetet.

Under hösten arrangerades på uppdrag av Motiva tre kurser i bränslesnål traktörkörning, en på Västankvarn, en i Ylöjärvi och en i Kajana. Utbildnings- och föreläsningsverksamheten fortsatte under 2015 liksom arrangerandet av olika studieresor med energitema. Under november ordnades en studieresa till Agroteknika i Hannover. Förutom mässan i sig gjordes dessutom besök på ett flertal företag och gårdar med intressanta energilösningar. SLF:s energirådgivare fungerade tillsammans med en energirådgivare från ProAgria Etelä-Suomi som resans arrangör och tolk. Under hösten tjänade energirådgivaren som arrangör och tolk för en resa till Vänerregionen i Sverige med fiskeri- och vattenkraft som tema. Dessutom ordnades ett par mindre studieresor inom landet.

Trädgård

År 2015 var det första hela verksamhetsåret för SLF:s nya utvecklingschef för trädgård.

Från och med 2015 startade ett nytt system för jordbruksrådgivning, Råd 2020. Det omspanner bl.a. miljöfrågor, ekologisk produktion och energi. Rådgivarna som utför dessa rådgivningstjänster ska vara godkända av Landsbygdsverket Mavi. SLF:s trädgårdsutvecklingschef är auktoriserad rådgivare i Råd 2020 -systemet för ekologisk produktion med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Utvecklingschefen har gett råd till trädgårdsproducenter om ekologisk produktion, både till konventionella gårdar som överväger att övergå till ekologisk produktion och ekologiska trädgårdsproducenter som vill utveckla sin verksamhet.

Förutom Råd 2020 -rådgivning har trädgårdsutvecklingschefen i olika kunduppdrag utnyttjat sin sakkunskap i marknadsföring och företagsledning och gett råd och utvärderat nya verksamhetsmodeller, affärssystem och koncept kring försäljning av närmät. I samarbete med flera aktörer har man bl.a. utrett lönsamheten i olika verksamhetsalternativ vars målsättning har varit att bygga upp en ny modell att producera närmät på ett energi- och näringssjälvförsörjande sätt. I ett annat uppdrag har man utvecklat samt utvärderat förutsättningarna för ett helt nytt koncept att sälja och marknadsföra närmät.

SLF:s trädgårdsutvecklingschef har aktivt följt med påbörjandet av de nya landsbygdsprogrammet och satt sig in i de möjligheter som programmet erbjuder samt uppdaterat sina kunskaper även om andra finansieringsmöjligheter som gynnar branschen. Förhandlingar har förts med olika aktörer om samarbete kring utvecklingsfrågor, konkreta resultat av förhandlingarna kan ses först de kommande åren.

Arbetet med att utveckla trädgårdsrådgivningen gör utvecklingschefen i samarbete med ProAgria Keskusten Liitto. Förbundets trädgårdsutvecklingschef sitter från tidigare bl.a. med i en arbetsgrupp med uppgift att produktifiera trädgårdsrådgivningstjänsterna.

Utvecklingschefen förhandlar även årligen om avtal om insamling av preliminär skördestatistik med jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral TIKE.

Projekt

En del av SLF:s utvecklingsarbete (företagsutveckling, landsbygdsutveckling) har traditionellt utförts som separata projekt med extern finansiering.

År 2015 var gällande projektverksamheten avvikande så till vida att beviljad projektfinansiering via offentliga källor (i allmänhet NTM-centralen) saknades. Orsaken till det är den paus i projektfinansieringen som uppstod på grund av byte av EU:s programperiod. I början av året var det inte möjligt att söka om projekt och när ansökningar blev möjliga i mitten av året satte problem med myndigheternas IT-system, det så kallade Hyrrä-programmet, käppar i hjulet så att officiella projektfinansieringsbeslut endast gjordes i liten skala.

Förbundet lämnade trots allt in två projektfinansieringsansökningar och påbörjade, på egen risk, arbetet i projekten. Det ena, det mångåriga Greppa Marknaden -projektet, beviljades finansiering i februari 2016. Det andra som gäller vidareutveckling av den prototypanläggning som genererar gas av träflis väntar fortfarande på finansieringsbeslut.

Greppa Marknaden -projektets huvudsakliga målsättning är att få jordbrukaren att sätta fokus på sin försäljning. Detta sker genom att höja jordbrukarnas marknadskännedom, utbilda jordbrukarna i konsten att köpa och sälja. En viktig del är att känna till sina kostnader. Jordbrukaren måste också lära sig att producera det som köparna vill ha, alternativa odlingsgrödor. Att utveckla samarbete mellan odlare kring frågor som t.ex. spannmålsexport eller förnödenhetsinköp är en av målsättningarna.

Det finns ett stort behov av ett konkret hjälpmedel som skulle underlätta säljbeslutet på våra gårdar. Inom projektet har man för avsikt att utarbeta och testa ett sådant verktyg. Verktöget byggs upp på kalkylprogrammet Excel och tanken är att det under projektets gång kommer att testas i praktiken på gårdar som deltar i projektet.

Fältträffar ordnas där man lär sig om nya sorter, odlingsmetoder och behovsanpassat växtskydd. Man ordnar också exkursioner och kurser med inriktning på den internationella marknaden.

Inom ramen för projektet ordnades på Fältdagen i Västankvarn ett omfattande informationspaket med korta seminarie-

**GREPPA
MARKNADEN
-seminarium
VILJAMARKKINAT
HALTUUN
-seminaari**

Västankvarn 9.7.2015
Luentoja / Föreläsningar

10.30 **Grain and oilseedmarket 2015-2016**
François Thauray, Agritel, Frankrike

11.30 **Suomen viljamarkkinat 2015-2016**
Tarmo Kajander, Agrimarket

12.30 **Kannustava sopimustuotanto. CASE: Kotimainen ruis**
Tero Hirvi, Fazer Mylly

13.30 **Different grainmarketstrategies and how to build a viable grain market plan**
François Thauray, Agritel, Frankrike

14.30 **Oljeväxtmarknaden inför kommande säsong? CASE: Spannmålsexport Ingå Hamn**
Johan Andberg, Avena Nordic Grain Oy/Mildola Oy

15.30 **Viljelijävetoinen vienti**
Tomi Virolainen, Polar Oats Oy

Föreläsningen hålls på det språk som rubriken anger
Luennot pidetään aiheotsikon osoittamalla kielellä

Närings-, trafik- och miljöcentralen
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

presentationer. En av föreläsarna var marknadsexperten François Thaury från Agritel i Frankrike. Han höll presentationer under rubrikerna *Grain and oilseedmarket 2015-2016* och *Different grainmarketstrategies and how to build a viable grain market plan*. Tillfällena var mycket väl besökta. På hösten ordnades en seminarieexkursion till Estland. Där bekantade man sig med Estlands spannmålsmarknad och besökte bl.a. Muuga exporthamn utanför Tallinn.

Projektet är ett samarbete mellan SLF, som administrerar projektet, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, Nylands Svenska Lantbrukssällskap och Nylands svenska producentförbund. Nylands NTM-central finansierar projektet. Även Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem deltar i finansieringen fr.o.m. 2015. Information om projektet och det material som har behandlats på odlarträffarna och seminarierna finns att tillgå på projektets hemsidor (www.slf.fi/greppamarknaden.htm).

Arbetet med att vidareutveckla den prototyp av *mobil anläggning som producerar (gen) gas av flis* fortsatte i liten skala i slutet av år 2015. En projektansökan inlämnades till NTM-centralen i slutet av augusti varvid projektet är anhängiggjort och man därmed kan påbörja projektarbetet på egen risk. Detta projekt väntar ännu på finansieringsbeslut.

I och med arbetsbilden för förbundets nya utvecklingschef i trädgårdsproduktion har ändrat och det är dyrt att starta upp ny verksamhet, inte minst därför att det är svårt att få förrättningsinkomster i början när verksamheten utvecklas och kompetensen byggs upp, har förbundet projektmedel *för att bygga upp de nya infallsvinklarna i trädgårdsutvecklingschefens arbete*.

Projektet skall göra det lättare för utvecklingschefen att fokusera på företagsledarfrågor och att hjälpa odlarna med marknadsföringen av sina trädgårdsprodukter.

Muuga exporthamn utanför Tallinn sett från bussfönstret.

Beträffande marknadsföringsåtgärder kan noteras att det inte direkt är meningen att gå in för att befrämja efterfrågan av inhemska trädgårdsprodukter bland konsumenterna utan att på företagsnivå assistera producenten med att ta ett fastare grepp om sin marknadsföring, göra upp marknadsföringsplan och realisera den i praktiken. Att samarbeta med olika projekt som berör närmät och att fungera som förenande länk mellan producenten och projektet är därvid högaktuellt.

Detta implementeringsprojekt är treårigt och finansieras av Stiftelsen Finlands-svenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem.

Ett annat projekt som verkar under namnet *SopuTieto* är ett samarbetsprojekt som administreras av ProAgria Keskusten Liitto. Förutom SLF medverkar Trädgårdsförbundet (Puutarhaliitto). Forskningscentralen för Naturresursinstitutet Luke samt några andra aktörer.

Projektets målsättning är att pröva på olika modeller av att ge råd samt att hitta former för hur rådgivningen och forskningen kunde göra närmare samarbete. SLF:s roll har varit att förverkliga utvecklingssamtal bland trädgårdsproducenterna och att ansvara för lednings- och marknadsföringsrelaterade frågor som kommit upp under processen.

Projektet finansieras av Rikala stiftelsen och målet är att hitta nya finansieringskällor för fortsättning.

Utvecklingschefen för trädgårdsproduktion har dessutom under året med olika samarbetsparter kartlagt behovet av övriga utvecklings- och informationsprojekt inom trädgårdssektorn. Med i diskussionerna har varit bl.a. finansiärer (NTM-centraler), ProAgria Keskusten Liitto och Svenska Trädgårdsförbundet. I början av år 2016 gjordes sedan en projektfinansieringsansökan under rubriken *SOME –hot eller möjlighet*. Projektet gäller marknadsföring av direktförsäljningsprodukter via sociala medier.

Utbildning

Förbundets utbildning omfattar utbildning för organisationens personal, fortbildning av jordbrukare och utbildning vid läroinrättningar, i första hand för agrologstuderande. I det här avsnittet berörs också SLF-personalens egen fortutbildning i korthet.

Rådgivarutbildning

Rådgivardagar där hela den svenska organisationen samlas för tvådagars utbildning och social samvaro ordnas normalt vartannat år. År 2015 arrangerades de följaktligen inte men kommer igen att ordnas i slutet av oktober 2016

Ekonomirådgivarna samlades till ett tvådagars utbildningstillfälle i maj 2015. Även bokföringssällskapets personal deltog i dagarna. Under träffen behandlades bl.a. de nya start- och investeringsstöden 2014-2020, Landsbygdsverkets (Mavis) Hyrrä-nättjänst för investeringsstödansökningar och urvalsförfarandet vid beviljandet av investeringsstöd. Dessutom behandlades frågeställningar kring beskattning och andra aktuella ekonomirådgivningsfrågor.

Inom energisektorn har förbundet också jobbat med fortutbildning för rådgivare. Det har främst gällt föreläsningar vid flera seminarietillfällen runtom i landet.

Under året har de svenskspråkiga trädgårdsrådgivarna träffats i Helsingfors en gång och via nätmötessystemet WebEx några gånger och diskuterat allmänt trädgårdsrådgivningens utvecklingsfrågor. Utbildningstjänster har även sålts till den finskspråkiga rådgivningen, till Maa- ja kotitalousnaiset. Deras företagsrådgivare utbildades i frågor gällande närmatsbranschen och utvecklandet av affärsverksamhet inom den sektorn.

Utbildning av jordbrukare

Utbildningstillfällen riktade mot jordbrukare är en viktig del av förbundets verksamhet. Speciellt i frågor gällande landsbygdsföretagens företagsledning och ekonomiska frågor. Särskilt kan man notera det kontinuerligt återkommande intresset för information om beskattning och adb-bokföring under vintern 2015. I övrigt kan nämnas föreläsningar om bolagsformer, spannmålsmarknaden och -priserna. Kurserna arrangerades i huvudsak av läroinrättningar, producentorganisationer och banker. Även kortare seminariepresentationer hölls bl.a. på temadagar som arrangerades av banker etc.

Inom energisektorn fanns det stor efterfrågan på utbildning för jordbrukare. Sammanlagt har energirådgivaren hållit ett dussintal föreläsningar runtom i landet om aktuella energiteman som värmelösningar, energiinbesparing på gårdar, bränslesnålt traktorkörande, förgasning av trä, biogasproduktion och om alternativa lösningar för spannmålstorkning. Föredrag har hållits på svenska och finska.

Jordbrukare på föreläsning i Västankvarn

Utvecklingschefen för trädgård höll föreläsningar om ekologisk trädgårdsproduktion på en grundkurs för jordbrukare som vill etablera sig som ekologiska odlare. Kursen arrangerades av ProAgria Etelä-Suomi.

Utbildning vid läroinrättningar

Förbundet och sällskapen är aktivt med i agrologutbildningen i samarbete med Yrkeshögskolan Novia. Utbildningen sker inom ramen för ett ramavtal där man har kommit överens om spelreglerna för denna utbildning. Tanken med överenskommelsen är att alla sällskap och förbundet ska följa de allmänna principerna i avtalet men var och en kommer separat överens med skolan om undervisningens ämne och innehåll. Sålunda har förbundet även gjort upp ett separat samarbetsavtal med Yrkeshögskolan Novia för läsåret 2015/2016.

Under år 2015 hade utvecklingschefen i ekonomi hand om en del av den fördjupande ekonomiundervisningen för svenskspråkiga agrologstuderande. Detta inkluderar också handledning av examensarbeten.

Undervisningssamarbetet har även gällt de vuxenutbildningskurser som Yrkeshögskolan Novia har startat vars mål är att de studerande ska avlägga YH agrologexamen. Förbundet har skött en del av företagsekonomiutbildningen och undervisning i beskattningsfrågor.

För rådgivningen och speciellt ekonomirådgivningen är samarbetet med yrkeshögskolan av stor betydelse eftersom man härigenom på ett positivt sätt kan inverka på utbudet av kompetenta agrologer för arbetsuppgifter inom sektorn. Dessutom har en undervisning med hög standard även en positiv effekt på den ekonomiska kunskapen bland de nya landsbygdsföretagarna.

Undervisningen vid Yrkeshögskolan Novia sköts i stor utsträckning av utvecklingschefen i ekonomi men även utvecklingschefen i trädgårdsproduktion, energirådgivaren och direktören håller föreläsningar.

Trädgårdsutvecklingschefen har även bedömt yrkesprov på andra stadiets utbildning för Hyria –yrkesskolan (Hyvinge). Som en specialitet under rubriken utbildning vid läroinrättningar kan nämnas att förbundets energirådgivare även hållit några lektioner för gymnasie-elever. På agendan stod bl.a. presentation av vattenkraftverk och att handgripligen bygga en solpanel som värmer luft.

Energirådgivaren bygger solpaneler med gymnasie-elever i Virkby

Personalutbildning

Kontinuerlig fortutbildning är en förutsättning för en hög sakkunskap. Förbundets personal deltar således årligen i ett flertal utbildningstillfällen. Många av dem är ordnade av ProAgria Keskusten Liitto och jord- och skogsbruksministeriet men även kurser, seminarier, temadagar och exkursioner ordnade av andra aktörer ryms med.

Den 15 – 16 april 2015 ordnades interna planeringsdagar för SLF:s personal. Under dagarna behandlades organisationens strategiplan för åren 2015 – 2020, förbundets verksamhet år 2015, lantbruksskalendern 2016 och förbundets engagemang på Fält dagen i juli 2015. Planeringsdagarna ordnades i Tallinn och programmet omfattade även möjlighet till rekreation och fri samvaro.

Under år 2015 deltog de olika utvecklingscheferna i seminarier och kurser med varierande teman. De handlade bl.a. om det nya landsbygdsprogrammet och projektverksamhet, det nya jordbruksrådgivningssystemet (Råd 2020), miljöersättningen och det nya stödsystemet, trädgårdsproduktionens i framtiden, växthusproduktion, frilandsodling, ekologisk produktion, energisparande vid spannmålstorkning och andra energirelaterade teman. Dessutom har utvecklingscheferna deltagit i olika fortbildningskurser, bl.a. utbildningsdagar för ekonomi-, energi- och trädgårdsrådgivare, utbildningsdagar om bolagiseringsfrågor, bokföring, beskattning och lantbruksstöd m.m.

Utvecklingscheferna deltog också i studieresor utomlands bl.a. till Estland (spannmålsmarknaden), Tyskland, (Agritechnika i Hannover) och Sverige (vattenkraft).

SLF:s personal på planeringsdagar i Tallinn 15-16.4.2015, energirådgivaren står bakom kameran.

Information och publikationer

Svensk information är viktigt och därför strävar SLF till att vara aktiv i den sektorn. En satsning är att ge ut böcker i publikationsserien *Forskning för framåt*. För utgivningen av publikationer beviljar Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem ett finansiellt understöd.

I *Forskning för framåt*-serien utkom en publikation, *Ny teknologi i lantbruket*. Boken innehåller aktuella uppgifter om det rikliga utbudet på ny teknologi som underlättar arbetena på gården. Eftersom utnyttjandet av information i framtiden kommer att spela en allt viktigare roll när man skall producera ett bra resultat, lönar det sig att ta reda på vilka teknologiska lösningar som är lämpliga på ens egen gård, hur den nya teknologin passar in i helheten och när investeringen är lönsam.

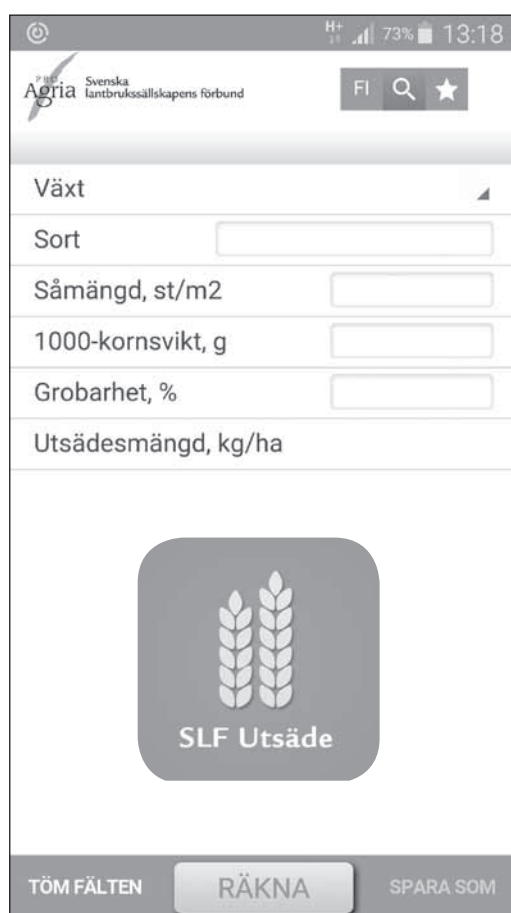
Förbundet gav också ut skriften *Växtskydd för åkergrödor 2015*. Växtskyddsboken utnyttjas i den sprutförarutbildning som sällskapen arrangerar inom ramen för lantbrukets miljöstöd. Målet är att boken skall ges ut på svenska årligen.

Lantbruksskalendern är volymmässigt förbundets största produkt. *Lantbruksskalendern 2016* utgavs i normal ordning i månadsskiftet oktober-november. Rubriken för temadelen var *Hantering av miljöfarliga ämnen på gården*. Avsnittet behandlade bl.a. hur man på rätt sätt ska lagra och hantera handelsgödsel, växtskyddsmedel samt brännolja. Dessutom ingick information om hur man blir av med

tomma förpackningar och plast i allmänhet. I kalenderns omfattande faktadel hittar man matnyttig information om det mesta som är aktuellt i jordbruket. Hela förbundets personal medverkar med att skriva artiklar eller samla material till det.

Den stora nyheten år 2015 var att de som skaffade kalendern fick tillgång till applikationen *SLF Utsäde*. Med den kan man var som helst på mobiltelefonen eller pekplattan lätt räkna ut den rätta utsädesmängderna för spannmål, baljväxter och oljeväxter. Uppgifterna kan sparas i appen och tas fram när man behöver dem på nytt, t.ex. när man kommer till följande skifte som ska sås. Appen fungerar med alla operativsystem (Android, IOS, Windows).

Kalendern marknadsfördes bl.a. på webben via Agrolink och med ett antal tidningsannonser. Kalendern marknadsförs speciellt till blivande jordbrukare bl.a. i samar-

Mobilapplikationen SLF Utsäde

bete med SLC så att alla SLC-medlemmar som övertar hemgården får en kalender hemskickad och i samarbete med Yrkeshögskolan Novia och Helsingfors Universitet så att första årets lantbruksstuderande får en kalender när de inleder sina studier.

För kalendern upprätthålls en egen webbsida (www.slf.fi/lantbrukskalender.htm) På sidan hittar man information om innehållet i den aktuella kalendern med bl.a. en del smakprov. Där kan man också läsa samtliga temaavsnitt från tidigare kalendrar samt ge respons och beställa kalendern.

På förbundets egna webbsidor finns också annat informationsmaterial, bl.a. häftet *Sparsam traktorkörning* och allt material som producerats i projektet Greppa Marknaden.

Förbundets anställda skriver också fackartiklar till olika tidningar. Den mest synliga är den årligen återkommande artikeln med råd inför skattedeklarationen som publiceras i LoA-bilagan. Det är en långvarig tradition som sträcker sig oavbrutet ändå till 1980-talet. Artikeln efterfrågas och läses av framför allt de jordbrukare som gör sin deklaration själv. Energirådgivaren har bidragit i LoA-bilagan med en kolumn om solenergi och utvecklingschefen för trädgårdsproduktion med artiklar i tidningen Trädgårdsnytt och Puutarha & Kauppa-tidningen. Utvecklingschefen intervjuades dessutom om miljöfrågor kring tomatodling i växthus under vintern i direktsända TV-Nytt på Yle fem-kanalen.

Förbundet sköter även de i varje LoA-bilaga förekommande diagrammen under rubriken: *ProAgria Fakta*. De belyser aktuella frågor med uppgifter ur rådgivningens databanker. ProAgria Fakta har funnits regelbundet i alla LoA-bilagor under tio år.

SLF tillhandahåller också material som sällskapen och jordbrukare behöver i sin verksamhet. Det är bl.a. frågan om blanketter för test av växtskyddssprutor, bokföringsmaterial, skiftesanteckningar m.m.

Förbundet har marknadsfört organisationens tjänster på mässor och utställningar. Bl.a. deltog SLF på Fältdagen i Västankvarn och gjorde reklam för lantbrukskalendern, publikationerna och Bokföringssällskapets bokföringstjänster. SLF hade även en monter på Svenska lantbruksproducenternas centralförbunds kongress i Nådendal.

Skörd som krävs för lönsam spannmålsodling		
Man blir inte rik genom att odla genomsnittsskördar		
	Pris €/ton	Skördekrav kg/ha
Höstvete	150	6200
Vårvete	170	5200
Råg	175	4800
Foderkorn	145	5700
Malkorn	160	5200
Havre	135	5700
Rybs/Raps	350	2000
Källa: ProAgrias skiftesdatabank		

Exempel på ProAgria -fakta

Förbundet erbjuder också översättning av lantbruksrelaterade texter. Också under 2015 sköttes många översättningsuppdrag för Lantbrukets Datacentral, de flesta i anknytning till programvaror (bl.a. WebWisu, WebWakka, KoKompassen, WebVuohi, WebLammas, Min Gård-tjänsten) samt diverse infobrev, bruksanvisningar och webbtexter. Dessutom sysselsatte bl.a. följande översättningar under året 2015:

- Ett antal PowerPoint –presentationer om ekologisk odling
- Broschyr för KoneAgria 2015 (FKS-Tapahtumat Oy)
- Texter till ProAgrias gemensamma nya CRM-system Mylly
- WebWakkas bruksanvisning

Översättningarna sköts i huvudsak av informatören. I mån av möjlighet bistår även förbundets övriga personal i översättningsarbetet.

Informatören sköter också om allmänt informationsflöde till och från olika samarbetsparter, uppdaterar SLF:s webb- och Facebook-sidor, Bokföringssällskapets webbsidor och sköter leveranser av publikationer och material m.m. SLF fungerar dessutom som informationsförmedlare till lantbruks- och hushållningssällskapen gällande ärenden inom ProAgria-samarbetet.

Bokföringssällskapet

För att på ett effektivt och sakkunnigt sätt kunna erbjuda bokföringstjänster åt landsbygdsföretagarna har förbundet och samtliga lantbruks- och hushållningssällskap ett gemensamt bolag, *Bokföringssällskapet i Finland Ab*. Bolagets affärsidé är att betjäna landsbygdsföretagare i Svenskfinland med heltäckande bokföringsservice.

Bolaget sköter kundernas bokföring, gör upp skattedeklarationer och sköter övriga skatterelaterade ärenden. De flesta uppdragen sköts som kontorsarbete men en del utförs också ute på gårdarna i form av s.k. gårdssekreteraruppdrag.

I slutet av 2014 utvidgades verksamheten betydligt när man övertog en bokföringsbyrå i Österbotten. Därmed mer än fördubblades verksamheten och kundantalet och bolaget fick även 3 anställda personer. År 2015 blev således det år då denna utvidgade verksamhet kördes in. Nämnas kan ytterligare att en av de tre anställda pensionerades under året. Som en följd av det gjordes en nyrekrytering i början av år 2016.

Inalles har Bokföringssällskapet ungefär 300 kundförhållanden och betjänar både jordbrukare, företagare, föreningar och privatpersoner med bokförings- och skatterådgivningstjänster. Bokföringsuppdrag utförs också fortsättningsvis av förbundets samt sällskapens rådgivare. Verksamheten är stadigt växande.

Bokföringssällskapets styrelse bestod av Kim Nordling (ordförande), Jörgen Grändell, Hans Knutsson, Henrik Lassas och Meira-Pia Lohiluoma. Peter Österman är bolagets verkställande direktör.

Det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget har också fört med sig att dialogen och kunskapsutbytet mellan de rådgivare som är involverade är livlig och bidrar till att den befintliga sakkunskapen gränslöst kan utnyttjas i alla regioner.

Personresurserna kan också vid behov användas gränslöst i Svenskfinland. Tack vare det gemensamma bokföringsbolaget kan alltså risker som har att göra med personresurserna minimeras.

Förutom att SLF administrerar bolaget sköter förbundet en del av kunduppdragen. Deras antal har ökat. Vid sidan om normala lantbruksbokföringsuppdrag sköttes bl.a. affärsbokföring för några föreningar och bolag samt deklaraionsuppdrag för flera gårdar som sköter sin bokföring i egen regi.

Övrigt

I det bostadsbolag där förbundet har sin kontorslokal, Asunto Oy Aedificium Bostads Ab, inleddes under år 2015 ett omfattande renoveringsprojekt. Fasaden förnyas, fönstren byts ut, taket renoveras och vindens isoleringsmaterial byts ut. Bostadsbolaget är stort, nästan 5 000 m², vilket leder till att budgeten för renoveringsprojektet är hög, 2,4 milj. euro. Planen är att en betydande del av kostnaderna ska finansieras via försäljning av två bostadslokaler som bostadsbolaget äger.

Till en del har renoveringsprojektet inverkat på förbundets verksamhet. Personalen har fått klara sig utan dagsljus, inpackad i presenningar nästan halva året och stundvis har bullernivån varit hög, bl.a. när den gamla väggytan knackades bort. Förbundets direktör, som sitter i bostadsbolagets styrelse, har under året deltagit i ett tjugotal möten gällande allt från planering av projektet, via entreprenörsförhandlingar till regelbundna arbetsplatsmöten med granskningar av hur projektet framskrider.

Kontorslokalen var ”inpaketerad” en stor del av året.

Anlita oss som ekonomiexperter för ditt företag

Vi sköter bokföring och bokslut, skatteplanering, skattedeklarationer samt löneberäkning och fakturering för ditt företag.

Vi samarbetar med lantbruks- och hushållningssällskapen. Kontakta sällskapens rådgivare för bl.a. ekonomiplanering, budgetering och analys av resultaten. Via dem kan man få förslag på åtgärder som hjälper dig att hitta det som behöver utvecklas i fråga om produktionen, insatserna, arbetsmetoderna och kundrelationerna. Allt med målet att förbättra din ekonomi.

Välj den helhet av våra tjänster som bäst stöder din verksamhet.

Tag kontakt redan idag!

Bokföringssällskapet

www.bfs.fi

BOKSLUT

Gemensam balansräkning per 31.12.2015 för Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2015

	SLF	4H	Sammanlagt
AKTIVA			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	6 036,04	3 328,56	9 364,60
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar			
Aktier och andelar	8 490,62	740,03	9 230,65
Övriga placeringar, värdepapper	25 796,24	1 759,78	27 556,02
	34 286,86	2 499,81	36 786,67
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Lager	17 429,38	7774,51	25 203,89
	17 429,38	7 774,51	25 203,89
Fordringar			
Försäljningsfordringar	20 390,17	1 570,89	21 961,06
Övriga fordringar	25 236,42	11 198,10	36 434,52
Lånefordringar	4 000,00		
	49 626,59	12 768,99	62 395,58
Kassa och banktillgodohavanden	84 033,54	60 789,55	144 823,09
	191 412,41	87 161,42	278 573,83
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	38 820,61	49 187,35	88 007,96
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	9 791,67	2 763,52	12 555,19
	48 612,28	51 950,87	100 563,15
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt			
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	54 000,00		54 000,00
Kortfristigt			
Erhållna förskott	3 500,00	9 736,28	13 236,28
Leverantörsskulder	2 529,08	0,00	2 529,08
Semesterlönereservering	45 667,07	21 308,75	66 975,82
Övriga kortfristiga skulder	37 103,98	4 165,52	41 269,50
	88 800,13	35 210,55	124 010,68
	191 412,41	87 161,42	278 573,83

**Gemensam resultaträkning per 31.12.2015
för Svenska lantbrukssällskapens förbund
och Finlands svenska 4H**

RESULTATRÄKNING 31.12.2015

	SLF	4H	Korrigerig av interna poster	Sammanlagt
ORDINARIE VERKSAMHET				
Intäkter				
Ordinarie statsbidrag	102 000,00	267 000,00		369 000,00
Projektmedel	30 088,11	34 208,62		64 296,73
Övriga intäkter	288 808,29	50 563,09		339 371,38
	420 896,40	351 771,71		772 668,11
Kostnader:				
Personalkostnader	314 130,90	156 444,35		470 575,25
Avskrivningar	2 012,01	1 109,52		3 121,53
Hyror	8 779,40	11 363,38	-8 071,20	12 071,58
Övriga kostnader	125 062,40	384 169,90		509 232,30
Lagerförändring	-1 460,22	1 142,86		-317,36
	448 524,49	554 230,01	-8 071,20	994 683,30
Verksamhetens överskott/underskott	-27 628,09	-202 458,30		-222 015,19
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Intäkter	34 923,26	2 096,93	-8 071,20	28 948,99
Kostnader	2 787,00			2 787,00
Överskott	32 136,26	2 096,93	-8 071,20	26 161,99
TILLFÖRDA MEDEL				
Intäkter	5 831,00	203 124,89		208 955,89
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Räntekostnader	-547,50	0,00		-547,50
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	<u>9 791,67</u>	<u>2 763,52</u>		<u>12 555,19</u>

BALANSRÄKNING 31.12.2015

	2015	2014
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	6 036,04	6 723,05
Placeringar	<u>34 286,86</u>	<u>34 286,86</u>
	40 322,90	41 009,91
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	17 429,38	15 969,16
Långfristiga fordringar		
Övriga lånefordringar	4 000,00	
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	20 390,17	13 109,01
Övriga fordringar	25 236,42	40 220,27
Kassa och banktillgodohavanden	<u>84 033,54</u>	<u>95 507,48</u>
	151 089,51	164 805,92
	<u>191 412,41</u>	<u>205 815,83</u>
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	38 820,61	87 626,79
Räkenskapsperiodens resultat	<u>9 791,67</u>	<u>-48 806,18</u>
	48 612,28	38 820,61
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	54 000,00	63 000,00
Kortfristigt		
Erhållna förskott	3 500,00	15 305,05
Leverantörsskulder	2 529,08	3 677,63
Övriga kortfristiga skulder	<u>82 771,05</u>	<u>85 012,54</u>
	142 800,13	166 995,22
	<u>191 412,41</u>	<u>205 815,83</u>

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2015

	2015	2014
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	102 000,00	104 300,00
Projektmedel	30 088,11	51 546,02
Övriga intäkter	288 808,29	250 466,55
	<u>420 896,40</u>	<u>406 312,57</u>
Kostnader		
Personalkostnader	314 130,90	311 489,74
Avskrivningar	2 012,01	2 241,02
Hyrer	8 779,40	9 266,90
Övriga kostnader	125 062,40	155 218,82
Lagerförändring	-1 460,22	1 451,83
	<u>448 524,49</u>	<u>479 668,31</u>
Verksamhetens överskott/underskott	-27 628,09	-73 355,74
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter	34 923,26	32 982,40
Kostnader	2 787,00	3 061,19
	<u>32 136,26</u>	<u>29 921,21</u>
Överskott	32 136,26	29 921,21
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	5 831,00	5 831,00
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Räntekostnader	-547,50	-637,50
EXTRAORDINÄRA KOSTNADER		
Övriga extraordinära kostnader		-10 565,15
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	9 791,67	-48 806,18

BALANSRÄKNING 31.12.2015

	2015	2014
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	3 328,56	4 438,08
Placeringar	2 499,81	2 499,81
	5 828,37	6 937,89
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	7 774,51	8 917,37
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	1 570,89	2 078,45
Övriga fordringar	8 198,10	62 621,82
Lånefordringar (Sibbo 4H)	3 000,00	3 400,00
Kassa och banktillgodohavanden	60 789,55	16 740,20
	81 333,05	93 757,84
	87 161,42	100 695,73
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	49 187,35	41 957,36
Räkenskapsperiodens resultat	2 763,52	7 229,99
	51 950,87	49 187,35
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Erhållna förskott	9 736,28	26 001,17
Leverantörsskulder	0,00	0,00
Övriga kortfristiga skulder	25 474,27	25 507,21
	35 210,55	51 508,38
	87 161,42	100 695,73

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2015

	2015	2014
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	267 000,00	270 000,00
Statsbidrag för Matskolan & 4H-bladet	34 208,62	31 257,20
Övriga intäkter	50 563,09	87 418,65
	351 771,71	388 675,85
Kostnader		
Personalkostnader	156 444,35	152 494,50
Avskrivningar	1 109,52	1 479,36
Hyrer	11 363,38	11 564,38
Övriga kostnader	384 169,90	375 117,33
Lagerförändring	1 142,86	322,44
	554 230,01	540 978,01
Verksamhetens överskott/underskott	-202 458,30	-152 302,16
 INVESTERINGS - OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter/Kostnader	2 096,93	1 803,32
Överskott	2 096,93	1 803,32
 TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	203 124,89	157 728,83
 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT		
	2 763,52	7 229,99

HENRIK FRÖJDMAN REVISIONSBYRÅ AB
TILINTARKASTUSTOIMISTO OY

Revisionsberättelse

Till Svenska Lantbrukssällskapens förbund r.f.:s årsmöte

Ja har granskat Svenska Lantbrukssällskapens förbund r.f.:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för perioden 1.1.2015 – 31.12.2015. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet för Svenska Lantbrukssällskapens förbund r.f. och för Finlands svenska 4 H samt av generalbokslut, som är en sammanställning av de två boksluten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden och bestämmelser gällande upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Revisorn skall utföra revisionen enligt god revisionssed i Finland och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen. God revisionssed förutsätter att yrkesetiska principer iakttas och att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet och verksamhetsberättelsen inte innehåller väsentliga felaktigheter och att medlemmarna i styrelsen och verkställande direktören har handlat i enlighet med föreningslagen. Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet av presentationen för bokslutet. Därutöver bedöms bokslutets och verksamhetsberättelsens allmänna form, principerna för upprättandet av bokslutet samt de uppskattningar som ledningen gjort vid upprättandet av bokslutet. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Finland. Enligt min mening har jag utfört tillräckligt med granskningsåtgärder för mitt utlåtande.

Utlåtande

Enligt min mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om föreningens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden och bestämmelser gällande upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen är förenliga med uppgifterna i bokslutet. Statsunderstödet har använts i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet samt de uppgifter, som lämnats till jord- och skogsbruksministeriet om användningen av statsunderstödet, stämmer överens med sammanslutningens bokföring.

Helsingfors, den 18. mars 2016

Henrik Fröjdmán, CGR

FINLANDS SVENSKA 4H

Årsberättelse 2015 - 86:e verksamhetsåret

Verksamhetsledarens översikt

Allmänt

Finlands svenska 4H har verkat sedan 1929. Syftet med verksamheten är, att hos ungdomar väcka intresse för landsbygden och fostra till företagsamhet. Finlands svenska 4H fungerar som en självständig avdelning inom Svenska lantbrukssällskapens förbund rf.

Verksamhetsårets tyngdpunkter har varit arbetslivsfostran, medborgarfostran, miljöfostran samt fostran till internationalism. Föreningarna har producerat aktiviteter i enlighet med Tre steg till arbetslivet - modellen omfattande gruppverksamhet, kurs- och sysselsättningsverksamhet samt aktiviteter för främjande av företagande.

Verksamhetsåret 2015

I Österbotten verkar 11 föreningar, i södra Finland 8 föreningar och på Åland en förening, nämnd 4H distrikt. Totala antalet medlemmar var vid utgången av verksamhetsåret 4 041 varav 3 850 var ungdomsmedlemmar. Medlemsantalet har sjunkit med 88.

Under verksamhetsåret genomfördes 1 409 klubbtilfällen med 15 045 deltagare och 1 517 kurslektioner med 4 328 deltagare. Föreningarna förmedlade 4 605 arbetstimmar till ungdomarna och barnen genomförde 431 egenuppgifter. Totalt 800 lägerdygn arrangerades och 20 medlemmar deltog på åtminstone ett internationellt evenemang. Säckinsamlingen inbringade 52 888 kg plast. Under verksamhetsåret startade det 3-åriga projekt Vår gemensamma vardag som sammanför svensk- och finskspråkiga 4H barn till gemensamma klubbaktiviteter. Projektet är finansierat av Svenska kulturfondens strategiska program Ung på svenska.

FS4H ekonomi

FS4H visade ett överskott på 2 763,52 euro vilket läggs till det egna kapitalet från föregående år. Det egna kapitalet vid årets slut är 51 950,87 euro.

Inför verksamhetsåret 2015 skars statsstödet med totalt 3 000 euro. Det utbetalade statsbidraget till lokalföreningarna och Svenska Österbottens 4H-distrikt var 146 000 euro, samma som föregående år. Gångse värde på långfristiga placeringar var 49 480 euro per 31.12 2015.

Administration

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Mats Ny-lund, ordförande, Annika Björk, viceordförande, Susann Rabb, Jaana Ojanen, Trygve Isaksson, Kim Nordling och Camilla Wahlsten. Harriet Sundholm har deltagit i styrelsens arbete så som sakkunnig. Styrelsen har sammankommit fyra gånger.

Såsom verksamhetsledare fungerade Camilla Wahlsten.

Kommande utveckling

Finlands svenska 4H arbetar utgående från ett resultatavtal med jord- och skogsbruksministeriet för 2016.

Fokus läggs vid att stabilisera föreningarnas verksamhetsförutsättningar bl.a. genom enkla projekt i linje med verksamheten. Centralkansliets personals befattningsbeskrivningar har uppdaterats och personalen arbetar för att utveckla närstödet till föreningarna. 4H-bladet avslutas och resurser läggs på en förnyad webb och synlighet på sociala media.

Under året bör en grundlig diskussion föras över organisationens riktlinjer för medlemskap. Nya former för medlemskap, t.ex. prova på medlemskap, skall framtas.

Under året skall åtgärder vidtas för att certifiera den non-formella utbildningen inom organisationen. Föreningarnas verksamhetsledare genomgår utbildning som riktar in sig på specialyrkesexamen i teamledarskap.

Maj 2016
Camilla Wahlsten
verksamhetsledare

4H-verksamhetens lokala omfattning

Under Finlands svenska 4H:s 86:e verksamhetsår hade följande 4H-föreningar verksamhet:

Nyland	6 föreningar: Borgå, Ingå, Raseborg, Sibbo, Sjundeå och Östnyland.
Åboland	2 föreningar: Kimitoön och Pargas
Österbotten	12 föreningar: Botnia, Karleby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Larsmo, Malax-Petalax-Bergö, Nykarleby, Närpes, Pedersörenejden och Vörånejden. Sundom är en vilande förening.
Åland	Ålands 4H-distrikt

FS4H har verksamhet i 38 kommuner: 7 kommuner i Nyland, 2 i Egentliga Finland, 14 i Österbotten och 16 kommuner på Åland.

Styrelsen för Finlands svenska 4H

4H verksamhetsledarna

Inom Svenska Österbottens 4H-distrikt arbetade under året 11 verksamhetsledare samt 4 instruktörer lokalt. I södra Finland arbetade 7 verksamhetsledare och inom Ålands 4H-distrikt en verksamhetsledare, en föreståndare för 4H-gården samt 2 instruktörer. Totala antalet årsverken uppgick till 15,46.

4H medlemmarna

Medlemskåren i fasta Finland bestod av 2 218 flickor och 1 235 pojkar och 141 vuxna medlemmar. Det totala medlemstalet var 3 594. Ungdomsmedlemmarnas antal var 3 453 och deras medelålder är drygt 12 år.

Åland redovisar år 2015 397 ungdomsmedlemmar varav 284 är flickor och 113 är pojkar, det totala medlemsantalet var 447. Sålunda når den svenskspråkiga 4H-verksamheten i Finland 4 041 medlemmar. Medlemsantalet har minskat med ca 100.

Medlemmar	2012	2013	2014	2015 (fasta Finland)	2015 (Åland)	2015 Totalt
Flickor	2750	2412	2572	2 218	284	2 502
Pojkar	1554	1384	1381	1 235	113	1 348
Unga totalt	4304	3796	3953	3 453	397	3 850
Vuxna	348	281	248	141	50	191
Totalt medlemsantal	4652	4077	4201	3 594	447	4 041

Antal 4H-medlemmar 2012 - 2015.

Medlemsorganisationer

Enligt reglementet för Finlands svenska 4H handhas ledningen av 4H-verksamheten av SLF. 4H-verksamheten utövas av förbundet under medverkan av lantbruks- och hushållningssällskapen och andra intresserade organisationer.

Finlands svenska 4H hade under året sex medlemsorganisationer: Finska Hushållningssällskapet, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Österbottens Svenska Lantbrukssällskap, Mannerheims Barnskyddsförbund, Tapio-Svenska enheten och Svenska småbruk och egna hem Ab.

Ungdomsarbetet

Tre steg till arbetslivet

Verksamhetsåret är det sista av vår treåriga strategiperiod ”I nutiden 2013-2015”. I strategin definieras FS4H:s ungdomsarbete enligt ”Tre steg till arbetslivet”-modellen. Modellen har medfört en bättre målstyrning och bättre möjlighet att utvärdera verksamheten. De flesta föreningar erbjuder idag verksamhet inom alla tre steg.

Under året har medborgarfostran, miljö fostran samt fostran till nordism ingått som teman i verksamheten.

Steg ett: Gruppverksamheten

Gruppverksamheten riktar sig i första hand till medlemmar i åldern 7-12 år och omfattar klubbverksamhet och gruppinstruktioner, egenuppgifter, läger samt tävlingar.

Klubbverksamheten håller mycket hög nivå och alla föreningar har ett brett byklubbsnätverk som garanterar att barnen även i mindre byar nås av meningsfull sysselsättning och får ett eget socialt nätverk.

Gruppinstruktionerna väcker barnens intresse för och stimulerar till att prova på nya saker. Gruppinstruktionerna skall inte likställas med kurstillfällen men målsättningen är lika väl att barnet lär sig något konkret t.ex. om odling, om miljö, om skogen.

Klubbverksamheten och gruppverksamheten 2015, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal klubbar/gruppinstruktioner	900	1 409
Antal deltagare	7 500	15 045

Egenuppgifternas popularitet sjunker. Föreningarna konstaterar att de yngre barnen inte är intresserade av att under sommaren genomföra egenuppgifter. Rådgivningsbesöken till barnen är dyra och har levt ur sin tid.

Finlands svenska 4H:s arbetslivsfostran omfattar egenuppgifterna för barn i åldern 7-12 och direkt förmedling av arbetsuppgifter för medlemmar i åldern 13 och äldre. Utvecklande av medlemmarnas arbetslivsfärdigheter och företagsamhet är ett prioriterat tema inom 4H och väger tungt vid fördelningen av statsstödet.

På grund av lokala förutsättningar är det inte alltid för en förening möjligt att jobba med förmedling av arbetsuppgifter till unga. En del kommuner har redan etablerade aktörer som jobbar med detta. Därför har styrelsen beslutat att mätaren för egenuppgifter och mätaren för förmedlade arbetstimmar likställs så, att 5 förmedlade arbetstimmar motsvarar en egenuppgift. På detta sätt tryggas en jämlik behandling av föreningarna vid fördelning av statsstödet. Alla har, oberoende av lokala förutsättningar, goda möjligheter att arbeta med arbetslivsfostran och företagsamhet.

Egenuppgifter 2015, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal	1 700	1 352
Rådgivningsbesök	300	189
Antal arb timmar, 5h=1 egenuppgift	ingår i antal målsättningen	921

Det sammanlagda antalet egenuppgifter uppgår till 1 352. I antalet ingår regelrätta egenuppgifter 431 stycken samt förmedlade arbetstimmar 4 605.

Lägerverksamheten har varit omfattande under året. Österbottens föreningar har med assistens av Österbottens distrikt planerat och arrangerat lägren. I södra Finland har distriktslägret arrangerats av centralkansliets personal i samarbete med lokalföreningarna Kimitoöns 4H och Pargas 4H. Utöver distriktsläger arrangerar föreningarna egna läger så som miniläger och fiskläger. Lägerverksamheten är en viktig del av 4H miljöarbetet. Alla läger omfattar även temat natur och miljö.

Lägerverksamheten 2015, resultat

	Målsättning	Resultat 2015
Lägerdygn	700	800

Tävlingsverksamheten har omfattat solrostävling, skogsfärdighetstävlingar, naturstigtävlingar samt fisketävling.

Steg två: Kursverksamhet och sysselsättning

Kursverksamheten har tydligare kopplats i hop med utvecklandet av ungas arbetslivsfärdigheter så, att föreningarna dels erbjuder kurser som syftar till ökade arbetslivsfärdigheter dels ökad insikt i yrken relaterade till landsbygden och dess näringar.

Körkortet till arbetslivet - kurskonceptet omfattar 8 lektioner under vilka deltagarna lär om och övar att praktiskt skriva arbetsansökningar, arbetsintervjuer, kundbemötande men även om arbetstagarens rättigheter och skyldigheter. År 2015 har OP sponsorerat ungas deltagande på Körkortet till arbetslivet-kurserna. Föreningarna har i viss mån arrangerat arbetslivskörkorts kurser men i många fall har ämnet ingått som en del av de tematiska kurserna eller som en del i arbetshandledningen för unga.

Tematiska kurserna lär deltagarna praktiska färdigheter så som lövkrottning eller fönstertvätt och förbereder deltagare för olika arbetsuppgifter från lokalsamhället. Vår kursverksamhet har under året omfattat kurshelheter bestående av 20 lektioner uppdelade på fyra till fem olika moduler.

Deltagare på en trädgårdskurs.

Under året har centralkansliet tagit fram 1 kurskoncept med tillhörande material: 4H i Skogen. Tidigare år har producerats: 4H i Trädgården, 4H i Hemmet, 4H-Fotografen, 4H-Klubbledaren, 4H-Barnvaktaren och 4H-Dogsitter.

	Målsättning	Resultat 2015
Antal lektioner	2 600	1 517
Deltagare	5 000	4 328

Nedan fördelningen av kurslektioner mellan olika tyngdpunktsområden. Kursverksamheten återspeglar utbudet av småjobb i lokalsamhället. Ungdomarna anlitas mycket för hushållssysslor så som städning och fönstertvätt (4H i Hemmet). Under verksamhetsåret har efterfrågan på skogskurser ökat (4H i Skogen) samt efterfrågan på smådjurskurser.

Tyngdpunktsområde	% andel av lektioner	% andel av deltagare
Hushåll	50%	61%
Djur, natur och miljö	13%	11%
Skog, växtodling och trädgård	9%	12%
Hantverk	7%	8%
Företag och ledarskap	5%	3%
Teknik & maskin	5%	3%
Övrigt	11%	2%

Arbetsförmedlingen

12 föreningar arrangerar förmedling av arbetstillfällen. Under verksamhetsåret har ca 100 ungdomar varit i anställningsförhållande till föreningarna och värdet av förmedlade arbetstimmar uppgår till 69 000 euro. Utbetalade löner till ungdomarna uppgår till drygt 50 000 euro. På lönepotten tillkommer arbetsgivarens lagstadgade avgifter.

Förmedlade arbetstimmar 2015

Målsättning, antal förmedlade arbetsuppgifter	Antal arbetstimmar	Omräknat till egenuppgifter	Helårsverke
5 000	4 605	921	2,71

Steg tre: De ungas företag – 4H-företaget

4H-företaget är ett övningsföretag där den som redan tidigare varit med i den sysselsättande verksamheten kan prova på att sköta olika uppgifter så som egenföretagare. Föreningarnas verksamhetsledare fungerar som handledare för 4H-företagarna.

Denna verksamhet har stora möjligheter att växa men under år 2016 bör åtgärder vidtas för att höja föreningarnas kompetens kring ungt företagande.Handledning av en ung företagare är krävande.

Under året har ca 10 sommarföretagare varit verksamma.

Övrigt ungdomsarbete

Förutom de aktiviteter som genomförs inom verksamhetsmodellen Tre steg till arbetslivet har under verksamhetsåret genomförts även sådan verksamhet som inte direkt hänför sig till verksamhetsmodellen men som är betydande för vårt ungdomsarbete i sin helhet och som adresserar våra prioriterade teman:

1. Miljöarbete
2. Nordisk verksamhet
3. Aktivt medborgarskap

Miljöarbete

Finlands svenska 4H, Suomen 4H liitto och de lokala 4H-föreningarna arrangerade säckinsamlingen Rejäl handling, vilken pågick under perioden 15.5 – 31.7. Säckinsamlingens huvudfinansiär var Yara Suomi Oy. Mängden insamlad plast var ett par hundra kilo mer än år 2014.

Lägerverksamheten är ett led av Finlands svenska 4H:s miljöarbete. Under lägren vistas barn och ungdomar ute i naturen och lär sig om naturens mångfald genom olika miljöanknutna aktiviteter bl.a. naturstig, skogsfärdighetsövningar och vildmarkskunskap. Under år 2015 arrangerades ett distriktsläger i södra Finland, ett i Österbotten samt ett på Åland. Dessutom arrangerade flera föreningar egna läger.

Återvinningsstationen Stormossen i Österbotten har anlitat några föreningar för att agera som avfallsrådgivare i sin egen kommuns skolor.

Resultatet av miljöarbetet 2015

	Målsättning	Resultat 2015
Säckinsamling	65 000 kg	52 888kg
Lägerdygn	700	800

Internationell verksamhet

Finlands svenska 4H är medlem i *Nordisk Samorganisation för Ungdomsarbete* och deltar i organisationens program. Organisationen ordnar program för åldersgruppen 14 år och äldre.

I Nordisk Samorganisation för Ungdomsarbete (NSU) har Petra Ingo representerat FS4H i styrelsen.

I Nordisk ungdomsvecka 3. - 8.8 i Karpenhøj, Danmark deltog 4 medlemmar från FS4H: Julia Lindqvist, Cajsa Sundström, Jonas Adolfsson och Amanda Häyry. Som ledare på Nordisk ungdomsvecka fungerade Katinka von Kraemer, verksamhetsledare för Borgå 4H.

I Nordisk ledarskola i Norge hade vi detta år ingen deltagare.

Vartannat år arrangeras Nordiskt 4H-läger. Finlands svenska 4H tillsammans med Suomen 4H-liitto arrangerade lägret i Nurmes, Finland 23.-30.7 2015. Arrangemangen påbörjades redan år 2013. Verksamhetsledare Camilla Wahlsten och informatör Petra Ingo har aktivt deltagit i förberedelserna. Under lägret medverkade även administratör Carola Käenmäki. Lägret lockade ca 1 200 deltagare, största delen från Norden men representanter även från övriga delar av världen (bl.a. Europa och Afrika). Sammanlagt var 20 nationaliteter representerade, 11 deltagare kom från Finlands svenska 4H.

Finlands svenska 4H är medlem i *Rural Youth Europe* och deltar i deras program. Programmet riktar sig till ungdomar över 18 år.

I Rallyt i Österrike 1-8.8 deltog en medlem från FS4H: Catherine Klingstedt, Pargas.

I höstseminariet i Strasbourg 4-11.10 deltog en medlem från FS4H: Sonja Träskman.

I junior event som arrangerades i april i Sverige deltog en medlem från FS4H: Ingrid Holm. Emma Silén fungerade som medlem i arrangörsgruppen för junior event.

Resultat Internationell verksamhet 2015

	Målsättning	Resultat 2015
Antal deltagare	35	20

Projekt fostrar till aktivt medborgarskap

Verksamheten inom verksamhetsmodellen ”tre steg till arbetslivet” kompletteras med verksamhet som drivs inom diverse projekt. Genom projektverksamheten kan ett visst, specifikt tema testas, prövas och utvecklas.

De olika projekten syftar i bred bemärkelse till att utveckla barn och unga till aktiva medborgare med förmåga att hantera sin vardag.

Matskolan

Matskolans idé är att visa deltagarna matens väg från jord till bord och att lära barn och unga vikten av hälsosam kost och motion på ett självaktiverande, roligt och lärorikt sätt.

Landsbygdsverket beviljade för projekt Matskolan finansiering för åren 2015-16. Administrativ huvudman för projektet är Suomen 4H-liitto. Bettina Lindfors har fungerat som projektledare. Lindfors har varit anställd av Suomen 4H-liitto.

Resultat matskolan 2015

	Målsättning	Resultat 2015
FS4H, antal	15	16
Suomen4H, antal	20	20
Hela projektet, antal	35	36

YEP gruppen

YEP gruppen har en plats i Finlands svenska 4H:s arbetsutskott. På detta sätt ges YEP en möjlighet att delta i beredandet av styrelsens möten samt insikt i beslutsfrågor inom organisationen. I slutet av året startade arbetet med att ta fram en ny treårig strategi för Finlands svenska 4H. Arbetet leds av arbetsutskottet och därmed ges en verklig chans att lyssna till ungdomarnas åsikter i och med YEP gruppens närvaro vid utskottets möten. Nora Palmujoki har representerat YEP gruppen i utskottet.

Några YEP ungdomar deltog i planeringen av nordiskt 4H-läger samt verkade som hjälpledare under lägret.

Projekt Glädje

Inom projekt Glädje fokuseras på verksamhet för de sk tweenies, medlemmar i åldern 10-12 år. Tanken inom projektet är/har varit att starta upp klubbverksamhet för målgruppen och tillsammans med dem utveckla verksamhet som känns viktig. Sju föreningar har startat upp tjejgrupper och tre föreningar killgrupper. Innan grupperna startades upp arrangerades en utbildningsdag i Helsingfors och dito i Vasa för att ge verktyg för hur man aktivt kan jobba med killar och tjejer och deras självförtroende och självbild. Många föreningar använder i verksamheten med tjej- och killgrupper även Bella metoden.

Tjej- och killgrupperna har välkomnats och föreningarna fortsätter med verksamheten. Under år 2016 samlas och dokumenteras verksamhetsidéer för att spridas i hela organisationen.

Projekt Storytelling till skogs

Den skogliga verksamheten inom 4H har först och främst varit naturstig och skogsfärdighet. För att göra den skogliga verksamheten mer intressant behövs nya aktiviteter, även sådana som syftar till att barn lär sig röra sig i skog och mark. I projektet deltog 16 föreningar. De planerade aktiviteter, genomförde och dokumenterade med film och bild. Resultatet av aktiviteterna och erfarenheterna sammanställs under år 2016 till FS4H:s nya skogsaktivitetspalett.

Projekt Vår gemensamma vardag

Under år 2014 lanserade Svenska kulturfonden tre nya strategiska finansieringsinstrument varav ett var Ung på svenska som skall stimulera att barn upp till 12 år kommer i kontakt med barn från andra språkgrupper.

I slutet av år 2015 beviljades FS4H stöd för projektet Ung på svenska. Projektiden sträcker sig från september 2015 till december 2017. Projektet skapar mötesarenor för svenskspråkiga och finskspråkiga 4H barn. År 2015 startade projektet genom att 10 föreningspar bildades - en svenskspråkig- och en finskspråkig förening. Dessa föreningspar genomför under år 2016 och 2017 ett antal klubb besök hos varandra. Syftet är att skapa en trygg verksamhet för barnen trots att de inte har ett gemensamt språk. Samtidigt lär sig barnen om varandras verksamheter, om

Fönstervättning

likheter och olikheter. Under träffarna kan temat variera allt från huslig verksamhet till hantverk och skogs dagar. En förening testar en tvåspråkig klubb.

Finlands svenska 4H leder projektet. Samarbetsparter är Suomen 4H-liitto, Föreningen Pohjola-Norden samt språkbadsenheten vid Vasa universitet.

Stödfunktioner

I egenskap av centralorganisation för 4H-föreningarna syftar centralkansliets aktiviteter i första hand till att stöda föreningarna i deras ungdomsarbete. Under året har det stödjande arbetet fokuserat på

- Kommunikation
- Föreningarnas roll som navet i verksamheten och centralorganisationens roll som den samlande arenan

Kommunikation

Fokus har under året lagts på att den interna informationen är snabb och enkelt tillgänglig samt att den externa kommunikationen bidrar till en ökad synlighet generellt men framförallt gentemot potentiella samarbetsparter och intressenter.

Intern kommunikation

Det huvudsakliga verktyget för den interna kommunikationen är intranätet. Intranat uppdateras kontinuerligt och informationen från centralorganisationen till föreningarna löper snabbt och smidigt. Intranat är dock en envägs kommunikation. För att höra föreningarna om deras önskemål och åsikter är telefon, verksamhetsledardagarna och Facebook-gruppen viktiga verktyg.

Extern kommunikation

Under året har 4H-bladet och webbsidan varit Finlands svenska 4H:s två viktigaste kommunikationsmedel utåt.

4H-bladet har utkommit med sin 65:e årgång omfattande fem nummer 2015. I redaktionsrådet satt Elisabet Eriksson, Nina Holmlund, Nina Jungell, Kati Källman och Nora Palmujoki. Petra Ingo har fungerat som sekreterare för redaktionsrådet.

På styrelsens möte i oktober fattades beslut om att avsluta utgivningen av ett tryckt 4H-blad. Statsstödet till 4H verksamheten i Finland sjunker hela tiden och de nedskärningar som beslutats om för år 2016 gav anledning till att omstrukturera de personella resurserna inom centralkansliet. 4H-bladet tar i anspråk ca 40 % av informatörens arbetstid. Frågan om 4H-bladets utgivning har diskuterats flera gånger med föreningarna och ett direkt motstånd har inte uttryckts. 4H-bladet avslutas genom ett sista tryckt nummer som utkommer i början av år 2016. Redaktionsrådet upplöstes vid slutet av året.

Webbsidan har under året varit ett viktigt externt kommunikationsverktyg. I och med att 4H-bladet i tryckt form avslutas kommer webbsidan att vara det viktigaste kommunikationsverktyget nästa år. Arbetet med att ta fram en ny, mer mobilvänlig,

webbsida startade under slutet av verksamhetsåret och en ny sida lanseras under första hälften av år 2016.

I maj genomfördes kampanjen #Ready 4 work för att lyfta upp 4H:s sysselsättande verksamhet för unga. Kampanjen fick något synlighet i media.

FS4H har inte ännu en godkänd kommunikationsplan men under året har informatören uppgjort en media plan vilket är en bra start på arbetet för en kommunikationsplan.

Styrelsen tillsatte på sitt möte i oktober ett kommunikationsutskott som skall leda arbetet med FS4H:s kommunikation. Utskottets medlemmar är Kati Källman (Korsholm), Katarina Stolt (Borgå) och Nora Backlund (YEP). Sammankallare och sekreterare för utskottet är Petra Ingo (informatör).

Föreningarnas roll som navet i verksamheten och FS4H som den samlande arenan

Under verksamhetsåret har centralorganisationen fortsättningsvis prioriterat åtgärder som syftar till att orka på jobbet, höja kompetensen inom organisationen samt möjliggöra en bred barn- och ungdomsverksamhet genom medelsanskaffning till föreningarna.

Att orka på jobbet

Under året fokuserades på temat ”Må bra i 4H”. Fokus har lagts vid att skapa god kommunikation mellan föreningarna och ge en känsla av kollegium. Ett led i detta arbete är att samla föreningarnas verksamhetsledare etvå gånger om året till gemensamma verksamhetsledar-/utbildningsdagar samt arrangera en sommarträff med föreningarnas presidium och verksamhetsledare.

Att skapa ett eget må bra program för hela 4H-fältet kräver extra medel som inte erhållits trots ansökningar.

Under verksamhetsåret planerades en TYK-rehabilitering tillsammans med Suomen 4H-liitto. Arbetstagaren kan förbättra sin arbetsförmåga med hjälp av TYK-rehabilitering om det föreligger risk för arbetsoförmåga inom de närmaste åren eller om arbetsförmågan väsentligt håller på att försämrars. Tillsammans hade vi 8 platser till 4H-fältet. Av de sex deltagare som inleder den 1,5 år långa rehabiliteringen deltar en från den Finlandssvenska 4H fältet.

Utbildningsinsatser

- Verksamhetsledardagarna arrangerades 18-19.3 i Tammerfors på temat ”Kommunicera och attrahera – budskap i 4H”. Målsättningen var att lära mer om kommunikation och om hur 4H kan via olika budskap och berättelser göras intressant för barn och unga. Som föreläsare fungerade manusförfattare och regissör Julia Ingo samt enhetschef vid Finlands Svenska Idrott, Stina Heikkilä.
- Den 12.8 arrangerades genom tiderna den första föreningsträffen för FS4H:s styrelse och föreningarnas presidium jämte verksamhetsledare. Träffen lockade

närmare 40 deltagare så, att alla förutom två föreningar närvarade. Under dagen informerades om FS4H ekonomi, utbildningsinsatser och information. Dagen var mycket lyckad och får en fortsättning 2016.

- Den 7.9 (i Helsingfors) och den 8.9 (i Vasa) arrangerade FS4H tillsammans med bl.a. SFV bildning en inspirationsdag med temat ”Verktyg för dej som jobbar med barn och unga”. Föreläsare och workshopsdragare var Lisa Ekenberg från NO LIMITS CAMP i Sverige.
- Den 22-24.9 pågick 4H funktionärsdagar i Vuokatti. Funktionärsdagarna arrangeras vart tredje år av Suomen 4H-liitto. Denna gång deltog från FS4H 3 verksamhetsledare samt 4 från centralkansliet.
- Höstens utbildningsdagar för föreningarnas anställda arrangerades 21-22.10 i Tammerfors på temat ”Skogen, skaparglädje och inspiration”. Målsättningen var att lära av varandra, inhämta ny kunskap och tänga det breda verksamhetsfält som utgör förutsättningarna för en framgångsrik barn- och ungdomsverksamhet i 4H. Att möta och ta i beaktande föreningarnas behov av kompetensförhöjning, bistå och utarbeta material som ett stöd i all tänkbar verksamhet på 4H-fältet. Att ta upp viktiga frågor i arbetet med ungdomars självkänsla och självidentitet. Under dag ett presenterades kurshelheten 4H i Skogen. Annikka Selander vid Skogscentralen höll en workshop utomhus kring skogsaktiviteter. Sara Sundell från Folkhälsan höll en workshop kring kill- och tjejgrupper samt genusvetenskap.
- Den 10.11 arrangerades i Tammerfors en utbildningsdag och kick-off för projektet Vår gemensamma vardag.

Organisationen och personal

Camilla Wahlsten har fungerat som verksamhetsledare, Harriet Sundholm har ansvarat för utbildnings- och utvecklingsfrågorna, Petra Ingo har fungerat som informatör samt Carola Käenmäki har ansvarat för de administrativa funktionerna.

Personalen är stationerad i Helsingfors förutom Harriet Sundholm som är stationerad vid organisationens kansli i Vasa.

Premieringar och utmärkelsetecken

Till "årets 4H-medlem" inom Finlands svenska 4H utsågs Astrid Holm från Kimitoöns 4H.

Till "årets ledare 2015" inom FS4H utsågs Ann-Katrin Enqvist från Närpes 4H.

Årets 4H-medlem Astrid Holm från Kimito.

Eftermiddagsklubbar

Botnia 4H har hållit eftermiddagsklubbar för skolelever delvis med specialanslag från Brita Maria Renlunds stiftelse.

Finansieringen

Det ordinarie statsunderstödet från Jord- och Skogsbruksministeriet uppgick till 267 000 euro, 3 000 euro mindre än året innan. 4H-bladet har erhållit ett kulturskriftsstöd på 2 000 euro från Undervisnings- och kulturministeriet.

Matskolan projektet stöddes av Jord- och skogsbruksministeriet, Kvalitetskedjan med ca 152 000 euro. Finlands svenska 4Hs andel av stödet uppgick till drygt 34 000 euro.

Finlands svenska 4H har samarbetat med Svenska Studiecentralen vad gäller all vår kursverksamhet.

Av följande privata stiftelser, fonder och föreningar har mottagits stöd för 4H arbetet: Svenska kulturfonden, Brita Maria Renlund, Henry Ford stiftelsen, Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond, Svenska småbruk och egna hems jordfond, Föreningen för främjandet av huslig utbildning, Folke Bernadotte, Föreningen för skogskultur, Konstsamfundet, von Frenckells stiftelse, Sohlbergs stiftelse samt Stiftelsen till förmån för Finlands svenska kvinnor.

Av bidragen har en stor del betalats ut till föreningarna eller medlemmarna.

Statsunderstödet till 4H föreningarna utgjorde 146 000 euro. Lokalt har 4H-verksamheten fått ekonomiska bidrag av banker, affärsföretag och olika organisationer. Mest har dock de kommunala anslagen betytt, tillsammans med statsstödet. De uppgick till 146 771 euro, vilket är en minskning med ca 7 000 euro av de kommunala anslagen i jämförelse med år 2014.

Tack

Finlands svenska 4H tackar alla som understött 4H-verksamheten under året.

Kommunalt bidrag 2015

4H-förening	2015	2014	2013
BOTNIA	11 000	14 000	14 000
KARLEBY	10 518	10 478	10 000
KORSHOLM	18 000	18 040	18 00
KORSNÄS	2 000	2 500	2 730
KRISTINESTAD	1 800	10 300	9 300
LARSMO	5 150	5 150	5 150
MALAX	13 000	10 300	13 000
NYKARLEBY	6 500	6 500	6 628
NÄRPES	26 484	22 000	15 00
PEDERSÖRE	20 000	20 000	20 300
VÖRÅNEJDEN	10 310	9 650	10 350
BORGÅ	3 800	3 000	2 700
INGÅ	250	2 000	2 000
SIBBO	6 610	8 498	7 051
SJUNDEÅ	500	700	700
RASEBORG	0	0	0
ÖSTNYLAND	5 163	5 217	4 600
PARGAS	4 500	4 000	4 100
KIMITOÖN	1 186	1 422	1 420
HELA LANDET	146 771	153 755	147 029

Finlands svenska 4H:s årsstatistik 2015 (Fastlandsfinland)

	Företag o egenuppgifter					Kurser		Klubb		Miljö		Organisation		Års ver ken
	Rådg. pers timmar	Medlem mar	Företag o egenupp.	Rådg. besök	Euron	Lektione r	Deltagare	Antal	Delt	ant dygn* delt.	Säckar kg	Delt i int. verks.	Hems ida	
Pedersöre	2856	250	86	34	0	189	399	82	548	0	1084	2	1	1,68
Botnia	1758	209	61	4	0	61	156	121	1123	0	0	0	1	1,03
Malax	1678	159	47	0	1610	166	503	61	966	28	2509	1	1	0,99
Larsmo	742	104	13	58	0	34	82	67	635	0	0	0	1	0,44
Korsholm	3194	442	61	0	74	162	424	158	1196	135	3825	0	1	1,88
Vörånejden	1692	240	0	0	0	28	48	69	712	33	3220	0	1	1,00
Närpes	1039	200	119	1	2701	104	582	16	764	34	7265	0	1	0,61
Karleby	1553	177	37	55	0	13	63	99	684	0	0	0	1	0,91
Nykarleby	876	180	47	2	0	45	213	22	721	0	1031	0	1	0,52
Kristinestad	342	6	0	0	0	0	0	10	123	0	3688	0	1	0,20
Korsnäs	884	168	8	0	3880	49	70	45	245	18	0	0	1	0,52
Österbottens 4H-d														
Borgå	866	77	54	0	312	58	188	32	585	37	1898	3	1	0,51
Ingå	1363	150	8	17	0	110	337	88	1183	81	2709	2	1	0,80
Kimito	1131	126	16	0	268	59	169	72	1001	107	6810	1	1	0,67
Pargas	1660	212	96	0	3735	108	225	108	892	150	2100	7	1	0,98
Raseborg	1527	297	41	0	464	176	497	103	1210	15	4229	0	1	0,90
Sibbo	1404	209	534	0	19546	89	247	94	1142	53	1918	1	1	0,83
Sjundeå	477	20	0	18	0	0	0	18	209	6	2973	0	1	0,28
Östnyland	1243	227	124	0	1691	66	125	144	1106	103	7628	3	1	0,73
	26 285	3 453	1 352	189	34 281	1 517	4 328	1 409	15 045	800	52 887	20	19	15,48

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

tel. 09 135 1035, fax 09 135 1653

www.slf.fi

www.bfs.fi

www.facebook.com/proagriaslf

Finlands svenska 4H

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

tel. 09 135 1235, fax 09 135 1653

www.fs4h.fi